

NACRT ZAKONA O PRAVIMA BORACA, RATNIH I MIRNODOPSKIH VOJNIH INVALIDA, CIVILNIH INVALIDA RATA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA, I ČLANOVA PORODICA STRADALIH BORACA I CIVILA

Glava I

OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet zakon

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se posebna prava i uslovi za ostvarivanje prava boraca, ratnih i mirnodopskih vojnih invalida, civilnih invalida rata, članova porodica palih i umrlih boraca i umrlih vojnih invalida i lica koje je poginulo ili umrlo u vojsci u miru, članova porodica umrlih civilnih invalida rata i civilnih žrtava rata.

Član 2.

Na novčana primanja utvrđena ovim zakonom ne plaćaju se porezi ili druge dažbine predviđene opštim propisima po osnovu ličnih ili drugih prihoda građana.

Član 3.

Sredstva za ostvarivanje i korišćenje prava propisanih ovim zakonom obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

2. Definicije

1) Borac

Član 4.

Borac je:

Pripadnik oružanih snaga, pripadnik milicija, pripadnik dobrovoljačkih odreda u sastavu oružanih snaga, osoba koja prati oružene snage – član radnih jedinica zaduženi za brigu o oružanim snagama i stanovništvo područja koje prilikom približavanja neprijatelja uzme oružje da bi se oduprlo napadaču, nemajući vremena za organizovanje kao redovne oružane snage.

Borac je svaka žena i muškarac koji su učestvovali u ratu ili oružanim akcijama pod okolnostima iz ovog člana.

Periodizacija ratova ili oružanim akcijama, u smisl ovog zakona je:

- 1) učestvovao u Drugom svetskom ratu kao pripadnik vojske Kraljevine Jugoslavije u ratu od 6. do 17. aprila 1941. godine ili u sastavu savezničkih armija;
- 2) učestvovao u antifašističkoj narodnooslobodilačkoj borbi u Drugom svetskom ratu kao pripadnik odreda Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije, odnosno Jugoslovenske

armije, od 17. aprila 1941. do 15. maja 1945. godine;

3) učestvovao u odbrani teritorijalnog integriteta i suvereniteta zemlje u Drugom svetskom ratu u sastavu Jugoslovenske vojske u otadžbini, počev od 17. aprila 1941. godine do 12. septembra 1944. godine;

4) Vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve ili za druge ciljeve državne bezbednosti u oružanim akcijama za vreme mira od 15. maja 1945. godine do 17. avgusta 1990. godine;

5) vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve ili za druge ciljeve državne bezbednosti u oružanim akcijama od 17. avgusta 1990. godine do 27. aprila

1992. godine, a za pripadnike oružanih snaga SFRJ stacioniranih na teritoriji Bosne i Hercegovine – do 19. maja 1992. godine, radi odbrane suvereniteta, nezavisnosti i teritorijalne celokupnosti Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije;

6) vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti u vezi sa učestvovanjem u oružanoj akciji preduzetoj za vreme mira posle 27. aprila 1992. godine radi odbrane suvereniteta, nezavisnosti i teritorijalne celokupnosti Savezne Republike Jugoslavije, Državne zajednice Srbija i Crna Gora, odnosno Republike Srbije.

7) Lice koje je sa teritorije Republike Srbije upućeno, ili dobrovoljno otišlo, bez znanja ili sa znanjem ili uz delovanje vlasti Republike Srbije u oružane snage entiteta koje je pomagala Republika Srbija i Savezna Republika Jugoslavija, kao i borci entiteta koje su pomagale Republika Srbija i Savezna Republika Jugoslavija;

8) vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve ili za ciljeve državne bezbednosti u vezi sa učestvovanjem u ratu u Saveznoj Republici Jugoslaviji od 23. marta do 26. juna 1999. godine;

9) u ratu ili oružanim akcijama preduzetim za vreme mira vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti radi odbrane suvereniteta, nezavisnosti, teritorijalne celokupnosti i ustavnog uređenja Republike Srbije, posle 26. juna 1999. godine i posle stupanja na snagu ovog zakona.

Član 5.

Borac je i stranac koji je učestvovao u ratu ili oružanim akcijama pod okolnostima iz člana 4. pod uslovom da svojstvo borca ne može ostvariti u drugoj državi.

Član 6.

Lice koje je dobrovoljno stupilo u rat, odnosno u oružane akcije preduzete za vreme mira, je borac, u smislu ovog zakona, ukoliko se po stupanju priključilo regularnim vojnim jedinicama Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Savezne Republike Jugoslavije ili oružanim snagama entiteta koji su pomagale Republika Srbija i Savezna Republika Jugoslavija.

Lice koje za vreme rata, odnosno oružanih akcija izvršava radne obaveze po odlukama nadležnih organa je borac po ovom zakonu

2) Vojni invalid

Član 7.

Vojni invalid, u smislu ovog zakona, je ratni vojni invalid i mirnodopski vojni invalid.

a) Ratni vojni invalid

Član 8.

Ratni vojni invalid je borac koji je zadobio ranu, povredu, ozledu ili bolest, zbog koje je nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%, i to:

- 1) u vršenju vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve sa oružjem u ratu ili u oružanoj akciji preduzetoj za vreme mira, pod okolnostima iz člana 4. i člana 5. ovog zakona;
- 2) pri vršenju vojnih dužnosti u stranoj zemlji koja je u oružanom sukobu ako ga je na vršenje tih dužnosti uputio nadležni vojni organ u okviru međunarodnih obaveza Republike Srbije i u okviru preporuka ili odluka Ujedinjenih nacija;
- 3) za vreme zarobljenštva u koje je dospao kao borac iz člana 4. i 5. ovog zakona.

Član 9.

Ratni vojni invalid je lice iz člana 8. ovog zakona, kod koga je postojala bolest koja se pogoršala pod okolnostima iz člana 8. ovog zakona, zbog koje je nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.

Član 10.

Ratni vojni invalid je i stranac kod koga je nastupilo oštećenje organizma pod okolnostima iz člana 4. ovog zakona, ako svojstvo ratnog vojnog invalida po tom osnovu ne ostvaruje u drugoj državi.

b) Mirnodopski vojni invalid

Član 11.

Mirnodopski vojni invalid je lice koje je u miru u svojstvu vojnika na služenju vojnog roka sa oružjem ili bez oružja ili u svojstvu vojnika koji dobrovoljno služi vojni rok sa oružjem u jedinicama i ustanovama Vojske Srbije (u daljem tekstu: Vojska), učenik odnosno kadet vojnoškolske ustanove, slušalac škole za rezervne oficire i lice u rezervnom sastavu na dužnosti u Vojsci, u vršenju vojne službe ili dužnosti u vezi s tom službom, bez svoje krivice, zadobio ranu, povredu ili ozledu zbog koje je nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, mirnodopski vojni invalid je i lice koje je u miru, kao lice koje izvršava vojnu obavezu u civilnoj službi, zadobilo ranu, povredu ili ozledu za vreme gađanja vatrenim oružjem ili drugih oblika vojne obuke koji po svojoj prirodi mogu izazvati povećanu opasnost za oštećenje organizma, ako su ti oblici obuke predviđeni programima obuke ovih lica i ako je obuku planirao, organizovao i kontrolisao organ vojske ili drugi nadležni državni organ određen posebnim propisom.

Član 12.

Mirnodopski vojni invalid je lice koje je u miru, kao lice iz člana 11. Ovog zakona, zadobilo bolest koja je u uzročnoj vezi sa vršenjem vojne službe ili dužnosti u vezi s tom službom, zbog čega je

nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.

Mirnodopski vojni invalid je i lice kod kog je pod okolnostima i uslovima iz stava 1. ovog člana, usled pogoršanja bolesti koja je postojala pre stupanja u Vojsku, nastupilo oštećenje organizma najmanje za 20%.

Član 13.

Mirnodopski vojni invalid je i lice kod koga je nastupilo oštećenje organizma najmanje za 20% usled rane, povrede ili ozlede koju je zadobio za vreme obuke za učešće u odbrani u organizacijama koje odredi nadležni organ ako je obuku planirao, organizovao i kontrolisao organ Vojske i ako se obuka izvodi po pozivu nadležnog organa, kao i za vreme gađanja vatrenim oružjem i drugih oblika vojne obuke koji po svojoj prirodi mogu izazvati povećanu opasnost za oštećenje organizma, a koji su predviđeni programom obavezne obuke.

Član 14.

Mirnodopski vojni invalid koji stekne prava po ovom zakonu po osnovu bolesti i koristi ih najmanje pet godina, nakon kojih se stanje poboljša i procenat invaliditeta smanji ispod procenta određenog u članu 12. ovog zakona, zadržava svojstvo mirnodopskog vojnog invalida i koristi prava prema smanjenom procentu invaliditeta, pod uslovom da utvrđeno oštećenje organizma nije manje od 20%.

Član 15.

Mirnodopski vojni invalid koji naknadno ispuni uslove za sticanje i svojstva ratnog vojnog invalida, stiče svojstvo ratnog vojnog invalida, a invaliditet mu se utvrđuje prema ukupnom oštećenju organizma po oba osnova.

Član 16.

~~Nehat se ne smatra krivicom u smislu odredaba čl. 11. do 13. ovog zakona.~~

Član 17.

Propisima kojima se uređuje odbrana zemlje i vršenje službe u Vojsci utvrđuje se šta se smatra služenjem vojnog roka, vršenjem vojne službe ili dužnosti u vezi s tom službom i drugim oblicima osposobljavanja građana za učešće u odbrani, šta se smatra izvršavanjem radne obaveze za vreme rata, odnosno oružanih akcija, kao i ko se smatra učenikom, odnosno kadetom vojnoškolske ustanove, slušaocem škole za rezervne oficire, licem u rezervnom sastavu, odnosno licem na profesionalnoj vojnoj službi, i ko se smatra radnim obveznikom.

Odredbe ovog i na osnovu ovog člana ne mogu dovesti u pitanje odredbe članova ovog zakona koje definišu pojem borca.

3) Civilni invalid rata

Član 18.

Civilni invalid rata je civilno lice, kod kog je nastupilo oštećenje organizma najmanje za 20% usled

rane, povrede ili ozlede, koja je:

- 1) zadobijena zlostavljanjem ili lišenjem slobode za vreme rata, u toku izvođenja ratnih operacija, ili oružane akcije, od zaostalog ratnog materijala ili neprijateljskih diverzantskih i terorističkih akcija;
- 2) zadobijena u terorističkom napadu u inostranstvu na diplomatske ili konzularne predstavnike Republike Srbije, ili državljane Srbije zbog toga što su državljane Srbije.
- 3) zadobijena u terorističkom napadu u inostranstvu u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Srbije, ili državljane Srbije zbog toga što su državljane Srbije.

4) Civilna žrtva rata

Član 19.

Civilna žrtva rata je civilno lice koji je izgubilo život pod okolnostima iz člana 18. ovog zakona.

5) Porodica palog borca

Član 20.

Porodica palog borca je porodica lica koje je poginulo, umrlo ili nestalo pod okolnostima iz čl. 4. i 8. ovog zakona ili je umrlo od posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod tim okolnostima.

Porodica palog borca je i porodica lica koje je svojstvo ratnog vojnog invalida ostvarilo po osnovu rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod okolnostima iz čl. 4. i 8. ovog zakona, a umrlo je od posledica tih oštećenja organizma.

Članovi porodice palog borca koji mogu ostvariti prava po ovom zakonu jesu:

- 1) supružnik, u venčanom ili nevenčanom braku;
- 2) deca rođena u braku ili van braka, usvojena deca, pastorčad, kao i unuci čiji bar jedan od roditelja nije živ;
- 3) roditelji, kao i usvojitelji, očuh i maćeha;
- 4) deda i baba palog borca.

6) Porodica umrlog borca

Član 21.

Porodica umrlog borca je porodica lica koje je umrlo posle prestanka učešća u ratu, odnosno oružanoj akciji.

Članovi porodice umrlog borca koji mogu ostvariti prava po ovom zakonu jesu:

- 1) supružnik, u venčanom ili nevenčanom braku;
- 2) deca rođena u braku ili van braka, usvojena deca, pastorčad, kao i unuci čiji bar jedan od roditelja

nije živ;

3) roditelji, kao i usvojitelji, očuh i maćeha;

4) deda i baba umrlog borca.

7) Porodica umrlog vojnog invalida i lica koje je poginulo ili umrlo u Vojsci u miru

Član 22.

Porodica umrlog vojnog invalida je porodica umrlog lica koje je ostvarilo svojstvo vojnog invalida.

Porodica lica koje je poginulo ili umrlo u Vojsci u miru, je porodica lica poginulog ili umrlog od posledica oštećenja organizma nastalih pod okolnostima navedenim u čl. 11. do 13. ovog zakona u Vojsci ili nakon otpuštanja iz Vojske.

Članovi porodice lica iz st. 1. i 2. ovog člana koji mogu ostvariti prava po ovom zakonu, jesu:

1) supružnik, u venčanom ili nevenčanom braku;

2) deca rođena u braku ili van braka, usvojena deca, pastorčad, kao i unuci čiji bar jedan od roditelja nije živ;

3) roditelji, kao i usvojitelji, očuh i maćeha;

4) deda i baba umrlog vojnog invalida, poginulog ili umrlog u Vojsci.

8) Porodica umrlog civilnog invalida rata i civilne žrtve rata

Član 23.

Član porodice umrlog civilnog invalida rata i član porodice civilne žrtve rata je lice koje je u zajedničkom domaćinstvu sa licima iz čl. 18. i 19. ovog zakona, živela pre njihove smrti.

Članovi porodice umrlog civilnog invalida i civilne žrtve rata koji mogu ostvariti prava po ovom zakonu jesu:

1) supružnik, u venčanom ili nevenčanom braku;

2) deca rođena u braku ili van braka, usvojena deca, pastorčad, kao i unuci čiji bar jedan od roditelja nije živ;

3) roditelji, kao i usvojitelji, očuh i maćeha;

4) deda i baba umrlog civilnog invalida rata ili civilnog žrtva rata.

9) Uža porodica

Član 24.

Članovi uže porodice, u smislu ovog zakona, jesu:

- 1) supružnik u venčanom ili nevenčanom braku;
- 2) deca rođena u braku ili van braka, usvojena deca i pastorčad.

10) Zajednica života

Član 25.

Postojanje uslova za ostvarivanje prava za korisnike iz čl. 20. do 23. ovog zakona utvrđuje se na osnovu zajednice života sa licem po osnovu koga se pravo ostvaruje.

Glava II

PRAVA I USLOVI ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Član 26.

Prava po ovom zakonu su:

- 1) lična invalidnina;
- 2) porodična invalidnina;
- 3) dodatak za negu;
- 4) ortopedski dodatak;
- 5) zdravstvena zaštita;
- 6) medicinsko-tehnička pomagala;
- 7) banjsko-klimatski oporavak;
- 8) mesečno novčano primanje;
- 9) naknada troškova smeštaja u ustanove socijalne zaštite;
- 10) profesionalna rehabilitacija i druga prava u vezi sa profesionalnom rehabilitacijom;
- 11) invalidski dodatak;
- 12) novčana naknada za nabavku putničkog motornog vozila;
- 13) prioritet pri upisu u obrazovne ustanove;
- 14) prioritet pri dodeli stipendija i smeštaja u đačke, odnosno studentske domove;
- 15) prioritet u rešavanju zakonom utvrđenih prava i interesa;
- 16) pravo na olakšice u ostvarivanju komunalnih usluga;
- 17) pravo na prioritet u zapošljavanju;
- 18) pravo na rešavanje stambenih potreba;
- 19) pravo na poseban penzijski staž;

- 20) poreske i carinske olakšice;
- 21) naknada troškova putovanja;
- 22) besplatna i povlašćena vožnja;
- 23) pravo na legitimaciju;
- 24) pravo na počasno mesto na državnim svečanostima;
- 25) pravo na pomoć u slučaju smrti.

1. Određivanje i usklađivanje novčanih iznosa prava

Član 27.

Lična invalidnina, porodična invalidnina, dodatak za negu, ortopedski dodatak, invalidski dodatak i mesečno novčano primanje, određuju se u mesečnim iznosima i dospevaju nakon što rešenje o priznatom pravu postane pravnosnažno.

Iznosi novčanih primanja iz stava 1. ovog člana usklađuju se mesečno sa kretanjem (rast i pad) prosečne zarade bez poreza i doprinosa u Republici Srbiji prema podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Član 28.

Osnov za određivanje novčanih iznosa lične invalidnine, porodične invalidnine, dodatka za negu, ortopedskog dodatka, invalidskog dodatka ratnog vojnog invalida u radnom odnosu, invalidskog dodatka nezaposlenog ratnog vojnog invalida, invalidskog dodatka ratnog vojnog invalida koji je ostvario penziju ili je nesposoban za rad, jednokratne pomoći u slučaju smrti i naknade troškova sahrane, jeste iznos prosečne kvartalne zarade po zaposlenom bez poreza i doprinosa u Republici Srbiji za mesec koji prethodi mesecu za koji se vrši isplata (u daljem tekstu: osnov) prema podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Član 29.

Mesečno novčano primanje obračunava se u odgovarajućem procentu od prosečne mesečne zarade bez poreza i doprinosa u Republici Srbiji iz kvartala koji prethodi godini obračunskog perioda za koji se pravo priznaje (u daljem tekstu: prosečna godišnja zarada), prema podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Član 30.

Ministar nadležan za poslove prava boraca, ratnih i mirnodopskih vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica, i članova porodica stradalih boraca i civila (u daljem tekstu: nadležni ministar) utvrđuje nominalne iznose primanja iz čl. 28. i 29. ovog zakona, prema podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Član 31.

Borac iz člana 4. ovog zakona, razvrstava se u sledeće grupe:

- 1) borac – veteran Drugog svetskog rata (borac iz člana 4. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona);
- 2) borac iz oružanih akcija i ratova posle 15. maja. 1945. godine do danas.

Borac iz stava 1. ovog člana razvrstava se, u sledeće kategorije:

- a) borac I kategorije: borac angažovan 45 dana i više dana, na borbenom položaju ili zoni vatrenih dejstava; žene borci, borac koji je bio u zarobljeništvu, borac kome je priznato svojstvo ratnog vojnog invalida i pali borac bez obzira na dužinu njegovog angažovanja;
- b) borac II kategorije: borac sa angažovanjem manjim od 45 dana ili sa angažovanjem 45 I više dana koji u vreme angažovanja nije bio na borbenim položajima ili zoni vatrenih dejstava.

Vreme angažovanja u smislu člana smatra se i vreme koje je borac nakon uključenja u sastav vojne jedinice proveo na odsustvu po osnovu bolovanja ili privremene nesposobnosti za vojnu službu odobrene na osnovu nalaza i mišljenja nadležne vojno - lekarske komisije (za pripadnike Vojske), odnosno drugog nadležnog stručno-medicinskog organa (za pripadnike drugih oružanih formacija), kao i vreme koje je borac proveo u zarobljeništvu u koje je dospao pod okolnostima iz člana 4. ovog zakona.

Član 32.

Svojstvo borca iz člana 4. ovog zakona utvrđuje se rešenjem.

Rešenjem kojim se utvrđuje svojstvo borca vrši se razvrstavanje borca u grupe shodno članu 31. stav 1. ovog zakona, odnosno u kategorije shodno članu 31. stav 2. ovog zakona.

3. Lična invalidnina

Član 33.

Pravo na ličnu invalidninu ima vojni invalid i civilni invalid rata, u skladu sa ovim zakonom.

Vojni invalid i civilni invalid rata, radi ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana, razvrstava se u grupu invaliditeta prema stepenu oštećenja organizma izraženom u procentu.

Procenat invaliditeta određuje se trajno ili privremeno, srazmerno oštećenju organizma koje je nastalo kao posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod okolnostima utvrđenim ovim zakonom.

Privremeni procenat invaliditeta utvrđuje se ako postoje izgledi da će se oštećenje organizma u znatnoj meri poboljšati primenom bilo kog medicinskog sredstva (operativne intervencije, fizikalne terapije i rehabilitacije, medikamentozno lečenje i dr.).

Za određivanje procenta invaliditeta uzimaju se u obzir i oštećenja organizma nastala usled upotrebe standardnih lekova, operacija i drugih terapijskih poduhvata radi lečenja od rana, povreda, ozlede i bolesti zadobijenih pod okolnostima predviđenim ovim zakonom i nošenja medicinsko-tehničkih pomagala, gubitak ili teško oštećenje parnog organa ako je drugi parni organ izgubljen ili teško oštećen usled posledica rane, povrede, ozlede ili bolesti zadobijene pod okolnostima utvrđenim ovim zakonom, okolnosti pod kojima je kod boraca ili civila, vojinih i civilnih zarobljenika i zatvorenika nastupilo oštećenje organizma usled psihosomatskih oštećenja i psiholoških poremećaja, kao i pol invalida.

Član 34.

Svojstvo vojnog invalida i svojstvo civilnog invalida rata na osnovu oštećenja organizma koje je nastalo usled rane, povrede, ozlede ili zalostavljanja može se utvrditi samo ako je rana, povreda ili ozleđa ostavila tragove.

Tragovima, u smislu stava 1. ovog člana, smatraju se jasni tragovi na površini tela i oštećenja unutrašnjih organa utvrđena odgovarajućim dijagnostičkim metodama ili psihosomatskih oštećenja i psiholoških poremećaja udvrđnih odgovarajućim psihijatriskim i psihološkim dijagnostičkim metodama.

Član 35.

Pri utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta licima kod kojih je pod okolnostima iz člana 9. i člana 12. stav 2. ovog zakona nastupilo oštećenje organizma usled pogoršanja bolesti, uzima se odgovarajući procenat od celokupnog oštećenja organizma, s obzirom na prirodu bolesti i njen razvitak, trajanje i težinu ratnih napora, odnosno napora pri vršenju vojne službe, kao i druge okolnosti koje su uticale na bolest.

Procenat vojnog invaliditeta utvrđen konačnim rešenjem po odredbi stava 1. ovog člana na osnovu pogoršanja bolesti, koji je određen pri prvom utvrđivanju vojnog invaliditeta, docnije će se povećati sa obzirom na dalje pogoršanje oštećenja organizma.

Član 36.

Prema procentu invaliditeta vojni invalidi i civilni invalidi rata razvrstavaju se u deset grupa invaliditeta (od I do X), i to:

I grupa – invalidi sa 100% invaliditeta kojima je za redovan život potrebna nega i pomoć;

II grupa – invalidi sa 100% invaliditeta;

III grupa – invalidi sa 90% invaliditeta;

IV grupa – invalidi sa 80% invaliditeta;

V grupa – invalidi sa 70% invaliditeta;

VI grupa – invalidi sa 60% invaliditeta;

VII grupa – invalidi sa 50% invaliditeta;

VIII grupa – invalidi sa 40% invaliditeta;

IX grupa – invalidi sa 30% invaliditeta;

X grupa – invalidi sa 20% invaliditeta.

Član 37.

Lična invalidnina određuje se prema grupi invaliditeta. Mesečni iznos lične invalidnine određuje se u procentu od osnova i iznosi za:

1) I grupu 180,00%

2)	II grupu	131,40%
3)	III grupu	99,00%
4)	IV grupu	73,80%
5)	V grupu	52,20%
6)	VI grupu	32,40%
7)	VII grupu	23,40%
8)	VIII grupu	14,40%
9)	IX grupu	12,60%
10)	X grupu	10,80%

Član 38.

Pravo na porodičnu invalidninu mogu ostvariti članovi porodica navedenih u članu 20. stav 3., članu 22. stav 3. i članu 23. stav 2 ovog zakona, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 39.

Pravo na porodičnu invalidninu ima udova – kad navršši 45 godina života ili udovac – kad navršši 50 godina života, kao i pre navršene 45, odnosno 50. godine života, ako su nesposobni za rad.

Ako užu porodicu sačinjavaju supružnik sa jednim detetom ili sa više dece, supružnik ima pravo na porodičnu invalidninu kao saživalac sa njima, bez obzira na uslove iz stava 1. ovog člana i to dok i jedno od te dece ima pravo na porodičnu invalidninu.

Član 40.

Pravo na porodičnu invalidninu ima dete, usvojenik i pastorče do navršene 16. godine života.

Posle navršenih 16 godina života lice iz stava 1. ovog člana ima pravo na porodičnu invalidninu i ona mu pripada do završetka školovanja, ili najdocnije do završetka školške godina koji se puni 20. godine života, ako pohađa srednju školu, kao i do 27. godine života, ako pohađaju visokoškolsku ustanovu.

Lice iz stava 1. ovog člana starije od 16 godina života koje nije na školovanju ima pravo na porodičnu invalidninu ako je nesposobno za rad – za vreme dok ta nesposobnost traje, pod uslovom da je osnov koji je izazvao tu nesposobnost nastupio pre navršene 16. godine, odnosno pre napunjenje 27. godine života.

Član 41.

Smatra se da se dete nalazi na školovanju u smislu člana 40. Stav 2. ovog zakona ukoliko pohađa osnovnu ili srednju školu, ako ima status studenta prvog, drugog ili trećeg stepena studija u skladu sa propisima koji uređuju osnovno, srednje i visoko obrazovanje i ukoliko ima status lica na školovanju prema statutu ustanove iz oblasti obrazovanja i školovanja u kojoj se nalazi na školovanju.

Postojanje statusa studenta prvog, drugog ili trećeg stepena studija utvrđuje se na osnovu statuta visokoškolske ustanove.

U toku školovanja prava po ovom zakonu pripadaju samo ukoliko se jedna godina istog stepena školovanja upiše najviše dva puta. Detetu koje završi poslednju školsku godinu studija, prava po ovom zakonu pripadaju do diplomiranja, a najduže do godinu dana od dana završetka poslednje školske godine studija.

Posle završetka školovanja na jednoj ustanovi iz oblasti obrazovanja i vaspitanja dete ne može ostvarivati prava po ovom zakonu ako ponovo upiše istu ili drugu ustanovu istog ili nižeg stepena obrazovanja.

Dete na školovanju, kome je odobreno mirovanje prava i obaveza, pravo na porodičnu invalidninu zadržava samo u slučajevima kada mu je mirovanje prava i obaveza odobreno usled bolesti.

Član 42.

Pravo na porodičnu invalidninu ostvaruju samo članovi porodice koji ispunjavaju propisane uslove i to članovi uže porodice lica po osnovu koga se ostvaruje pravo – s jedne strane i roditelji ili usvojitelji, očuh, maćeha, odnosno deda i baba – s druge strane.

Član 43.

Ako pravo na porodičnu invalidninu koristi više članova porodice u okviru jedne grupe srodnika navedenih u članu 42. ovog zakona, porodičnu invalidninu ostvaruju kao sauživaoci.

Iznos porodične invalidnine kada pravo ostvaruju sauživaoci utvrđuje se tako što se iznos porodične invalidnine iz čl. 49, 50. i 51. ovog zakona koji pripada jednom od sauživaoca povećava za po 50% za svakog sledećeg sauživaoca.

U slučaju iz stava 2. ovog člana iznos porodične invalidnine sauživaocima pripada na ravne delove.

Član 44.

Članovi porodice palog borca iz člana 20. stav 3. tačka 3) ovog zakona i članovi porodice vojnog invalida od I do VIII grupe, odnosno lica koje je poginulo ili umrlo u Vojski ili umrlo nakon otpuštanja iz Vojske iz člana 22. stav 3. tačka 3) i članovi porodice umrlog civilnog invalida rata i civilne žrtave rata iz člana 23. stav 2. tačka 3) ovog zakona imaju pravo na porodičnu invalidninu iako su članovi uže porodice ostvarili ovo pravo.

Usvojitelji ili očuh, odnosno maćeha iz člana 20. stav 3. tačka 3) i člana 22. stav 3. tačka 3) ovog zakona ostvaruje pravo na porodičnu invalidninu pre roditelja, ako roditelj nije vršio roditeljsko pravo prema licu od koga izvodi pravo na porodičnu invalidninu, odnosno ako roditelj nije izdržavao to lice.

Član 45.

Deda i baba palog borca, lica koje je poginulo ili umrlo u vojski u miru i umrlog vojnog invalida od I do VIII grupe ili umrlog civilnog invalida rata od I do VIII grupe i civilne žrtave rata imaju pravo na

porodičnu invalidninu ako porodičnu invalidninu ne ostvaruju članovi porodice iz člana 20. stav 3. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona, odnosno iz člana 22. stav 3. tač. 1), 2) i 3) i iz člana 23. stav 3. tač. 1), 2) i 3). Ako porodicu sačinjavaju deda i baba po ocu i deda i baba po majci, pravo na porodičnu invalidninu imaju deda i baba koji su se starali o podizanju i vaspitanju lica od kojeg izvode pravo, odnosno deda i baba koje je to lice izdržavalo.

Član 46.

Član porodice koji ispunjava uslove za priznanje prava na porodičnu invalidninu po dva ili više lica, ima pravo na porodičnu invalidninu u nesmanjenom iznosu po svakom od tih lica, s tim da pravo na uvećanu porodičnu invalidninu iz člana 54. ovog zakona može ostvariti samo po jednom licu.

Član 47.

Pravo na porodičnu invalidninu, pod uslovima propisanim ovim zakonom, ima i vojni invalid, odnosno civilni invalid rata.

Član 48.

Porodična invalidnina priznaje se kao:

- a) porodična invalidnina po palom borcu,
- b) porodična invalidnina po licu koje je poginulo ili umrlo u
- v) porodična invalidnina po umrlom vojnom invalidu,
- ~~g) dodatak za roditelja palog borca,~~
- d) uvećana porodična invalidnina.

a) Porodična invalidnina po palom borcu i civilni žrtva rata

Član 49.

Porodična invalidnina za korisnika koji je to pravo ostvario kao član porodice lica iz člana 20. st. 1. i 2. i član 18 stav 1 tačka 1, ovog zakona, iznosi 162,00% od osnova.

b) Porodična invalidnina po licu koje je poginulo ili umrlo u Vojsci u miru

Član 50.

Porodična invalidnina za korisnika koji je to pravo ostvario kao član porodice vojnika ili lica u rezervnom sastavu koji je poginuo ili umro od posledica rane, povrede, ozleda ili bolesti zadobijene za vreme vršenja vojnih dužnosti u miru u Vojsci zadobijenih pod okolnostima iz čl. 11. i 13. ovog zakona ili je umrlo od posledica zadobijenih rana, povreda ili ozleda pod okolnostima u roku od godinu dana od prestanka vojnog angažovanja iznosi 108,00% od osnova.

v) Porodična invalidnina po umrlom vojnom invalidu

Član 51.

Porodična invalidnina po umrlom vojnom invalidu od I do VIII grupe iznosi 18% od osnova.

g) Porodična invalidnine po umrlom vojnom invalidu koji je korisnik dodatka za negu

Član 52.

Član porodice koji je pružao negu i pomoć vojnom invalidu od I do IV grupe iza njegove smrti ima pravo na porodičnu invalidninu u iznosu 48% od osnova, bez prava na porodičnu invalidninu iz člana 51. ovog zakona.

d) Dodatak za roditelja palog borca

Član 53.

(...)

d) Uvećana porodična invalidnina

Član 54.

Pravo na uvećanu porodičnu invalidninu, pored prava na porodičnu invalidninu iz člana 49. ovog zakona, imaju:

- supružnik palog borca koji nema dece,
- roditelj, odnosno supružnik palog borca koji ima samo jedno ili više dece koja su nesposobna za rad, pod uslovom da je osnov koji je izazvao nesposobnost za rad nastupio pre 16. godine života deteta, odnosno pre navršenih 27. godina života ako je dete bilo na školovanju;
- dete palog borca;
- korisnici porodične invalidnine po dva ili više pala boraca.

Uvećana porodična invalidnina iz stava 1. ovog člana iznosi 63% od osnova.

Ako više lica iz stava 1. ovog člana ispunjavaju uslove za priznavanje prava na porodičnu invalidninu kao sauživaoci, uvećana porodična invalidnina u iznosu iz stava 2. ovog člana pripada svakom od njih.

5. Dodatak za negu

Član 55.

Pravo na dodatak za negu imaju:

- 1) vojni invalid i civilni invalid rata I grupe;
- 2) vojni invalid i civilni invalid rata II, III i IV grupe kod kojeg postoji bilo koje oštećenje organizma koje je, zajedno sa utvrđenim invaliditetom po osnovu ovog zakona, jednako oštećenju organizma vojnog invalida I grupe;
- 3) korisnik prava na mesečno novčano primanje.

Član 56.

Lica iz člana 55. ovog zakona, radi ostvarivanja prava na dodatak za negu, razvrstavaju se u četiri stepena, i to:

- 1) u prvi stepen – vojni invalidi i civilni invalidi rata I grupe koji su potpuno nesposobni za obavljanje osnovnih životnih potreba i kojima je neophodna neprekidna nega i pomoć drugog lica;
- 2) u drugi stepen – vojni invalidi i civilni invalidi rata I grupe koji nisu razvrstani u prvi stepen, kao i vojni invalidi i civilni invalidi rata II, III i IV grupe koji su potpuno nesposobni za obavljanje osnovnih životnih potreba i kojima je neophodna neprekidna nega i pomoć drugog lica;
- 3) u treći stepen – vojni invalidi i civilni invalidi rata II, III i IV grupe kod kojih postoji bilo koje oštećenje organizma koje je zajedno sa utvrđenim invaliditetom po osnovu ovog zakona jednako oštećenju organizma vojnog invalida I grupe kome pripada dodatak za negu;
- 4) u četvrti stepen – korisnici iz člana 55. tač. 3) ovog zakona čije je oštećenje organizma jednako oštećenju organizma vojnog invalida I grupe kome pripada dodatak za negu ili su potpuno nesposobni za obavljanje osnovnih životnih potreba i kojima je neophodna neprekidna nega i pomoć drugog lica.

Član 57.

Dodatak za negu određuje se u procentu od osnova i iznosi:

- 1) za prvi stepen 180,00%;
- 2) za drugi stepen 118,00%;
- 3) za treći stepen 82,80%;
- 4) za četvrti stepen 36,00%.

Korisniku dodatka za negu ne isplaćuje se ovaj dodatak dok se nalazi na lečenju u stacionarnoj zdravstvenoj organizaciji preko 60 dana.

Član 58.

Vojni invalid korisnik dodatka za negu I, II ili III stepena ima pravo na naknadu iznosa koji je, kao obveznik plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, platio za lice koje mu pruža negu sa kojim je zaključio ugovor o radu, u skladu sa propisima o radu, odnosno drugi ugovor u skladu sa zakonom.

Visina osnovice u odnosu na koju se utvrđuje naknada doprinosa iz stava 1. ovog člana ne može biti veća od iznosa dodatka za negu koji je vojnom invalidu priznat.

6. Ortopedski dodatak

Član 59.

Pravo na ortopedski dodatak ima vojni invalid i civilni invalid rata I do VI grupe kome je svojstvo vojnog invalida, odnosno civilnog invalida rata priznato po osnovu oštećenja organizma koje je prouzrokovalo amputaciju ekstremiteta ili teško oštećenje funkcije ekstremiteta, kao i zbog potpunog

gubitka vida na oba oka.

Oštećenja organizma iz stava 1. ovog člana razvrstavaju se u četiri stepena, prema težini, vrsti i uzroku oštećenja.

Član 60.

Ortopedski dodatak određuje se u procentu od osnova i iznosi:

- 1) za prvi stepen 52,2%;
- 2) za drugi stepen 39,6%;
- 3) za treći stepen 25,2%;
- 4) za četvrti stepen 12,6%.

Ortopedski dodatak iz stava 1. tačka 1) ovog člana povećava se za 25% invalidu kod koga postoje dva ili više oštećenja prvog stepena i iznosi 65% od osnova.

7. Zdravstvena zaštita

Član 61.

Borac, ratni vojni invalid, mirnodopski vojni invalid, civilni invalid rata, korisnik porodične invalidnine, korisnik mesečnog novčanog primanja, kao i članovi njihovih porodica, u smislu odredaba ovog zakona, ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstveno osiguranje.

8. Medicinsko-tehnička pomagala

Član 62.

Vojni invalid ili civilni invalid rata u smislu ovog zakona, ostvaruje pravo na medicinsko tehnička pomagala u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstveno osiguranje.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za oštećenja organizma po osnovu kojih mu je priznato svojstvo vojnog invalida pravo na: proteze za gornje i donje ekstremitete, ortoze i invalidska kolica, u većem obimu, standardu i sadržini vojni invalid ostvaruje na teret sredstava budžeta Republike Srbije, ako pravo na istu vrstu medicinsko tehničkih pomagala nije ostvario po pravilima kojima se uređuje zdravstveno osiguranje.

9. Banjsko-klimatski oporavak

Član 63.

Vojni invalid, civilni invalid rata i korisnik porodične invalidnine imaju pravo na banjsko-klimatski oporavak.

Član 64.

Banjsko-klimatski oporavak, u smislu ovog zakona, jeste oporavak na koji se upućuju korisnici iz člana 63. ovog zakona u cilju poboljšanja njihovog opšteg zdravstvenog stanja.

Član 65.

Banjsko-klimatski oporavak sprovodi se na osnovu ugovora o banjsko-klimatskom oporavku lica iz člana 63. ovog zakona koji zaključuje nadležni ministar sa specijalnim bolnicama za rehabilitaciju na teritoriji Republike Srbije u skladu sa indikacionim područjima i planom mreža ovih organizacija.

Ugovorima iz stava 1. ovog člana naročito se utvrđuju obim i kvalitet usluga koje te organizacije pružaju korisnicima, cene tih usluga i druga međusobna prava i obaveze.

Troškove korišćenja banjsko-klimatskog oporavka ministarstvo nadležno za poslove boračko-invalidske zaštite (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo) isplaćuje zdravstvenim i drugim organizacijama u kojima se sprovodi oporavak.

Član 66.

Banjsko-klimatski oporavak sprovodi se po posebnom programu.

10. Mesečno novčano primanje

Član 67.

Pravo na mesečno novčano primanje ima borac iz člana 31, kao i vojni invalid, civilni invalid rata, korisnik porodične invalidnine, član porodice umrlog borca iz člana 31, član porodice umrlog civilnog invalida rata i član porodice civilne žrtave rata.

Član 68.

Pravo za mesečno novčano primanje ima borac, vojni invalid, civilni invalid rata iz člana 67. bez obzira da li ostvaruje primanje po bilo kom drugom osnovu.

Korisnik porodične invalidnine, član porodice umrlog borca iz člana 31, član porodice umrlog civilnog invalida rata i član porodice civilne žrtave rata, član porodice palog borca iz člana 67. ovog zakona ima pravo na mesečno novčano primanje pod sledećim uslovima:

- da je materijalno neobezbeđen;
- da je nesposoban za rad;
- da ispunjava imovinske uslove utvrđene ovim zakonom;
- da ne ostvaruje pravo na invalidski dodatak po ovom zakonu;
- da ne ostvaruje stalno mesečno novčano primanje ili izuzetno mesečno novčano primanje po ovom zakonu, kao prava zadržana prelaznim i završnim odredbama ovog zakona;

- da ne ostvaruje pravo na novčanu pomoć za vreme profesionalne rehabilitacije po ovom zakonu ili drugom pravnom osnovu.

Član 69.

Član porodice umrlog borca iz člana 31. može ostvariti pravo na mesečno novčano primanje pod dodatnim uslovima, pored uslova iz člana 68. ovog zakona, i to:

- ako je pre smrti borca sa njim živeo u zajedničkom domaćinstvu i ako je samohran ili
- ako je pre smrti borca sa njim živeo u zajedničkom domaćinstvu a umrli borac je za života koristio pravo na mesečno novčano primanje, po ovom zakonu, odnosno analogno pravo po propisima koji prestaju da važe stupanjem na snagu ovog zakona ili ako mu je analogno pravo priznato po ranijim propisima autonomnih pokrajina iz oblasti boračko-invalidske zaštite.

Član 70.

Materijalno neobezbeđenim, u smislu člana 68. stav 2. ovog zakona, smatra se lice koje nije osnivač ili član organizacije koja ostvaruje profit, ne obavlja samostalnu delatnost, odnosno nije preduzetnik koji ostvaruje profit, i ne ostvaruje naknadu za vreme nezaposlenosti ili novčane naknade u vezi sa profesionalnom rehabilitacijom i materijalnu podršku putem novčane socijalne pomoći i drugih prava po propisima u oblasti socijalne zaštite i ne ostvaruje pravo vlasništva ili plodouživanja na poljoprivrednom zemljištu površine 10 ili više hektara koje ostvaruje profit.

Član 71.

Nesposobnim za rad, u smislu člana 68. alineja 3. ovog zakona, smatra se:

- 1) vojni invalid i civilni invalid rata od I do VI grupe;
- 2) lice starije od 65 godina života - udovac, odnosno 60 godina života - udova;
- 3) lice kod kojeg postoji potpun gubitak radne sposobnosti u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- 4) dete do navršene 16. godine života i dete na školovanju pod uslovima iz člana 40. ovog zakona, kao i dete starije od 16 godina života koje nije na školovanju a nesposobno je za rad;
- 5) udovac mlađi od 65 godina života, odnosno udovica mlađa od 60 godina života koji ima dete mlađe od 15 godina života ili starije dete nesposobno za rad.

Član 72.

Imovinski uslovi za ostvarivanje prava na mesečno novčano primanje iz člana 68. alineja 4. ovog zakona ispunjeni su ako prihodi korisnika i članova njegovog domaćinstva ne prelaze imovinske cenzuse, koji se utvrđuju u odgovarajućim procentualnim iznosima od prosečne godišnje zarade i to:

- 75% - za korisnika čije domaćinstvo ne ostvaruje katastarski prihod;
- 75% - za korisnika čije domaćinstvo ostvaruje samo katastarski prihod koji je manji od 15% od navedene zarade;
- 65% - za korisnika čije domaćinstvo ostvaruje samo katastarski prihod veći od 15% od

navedene zarade;

- 65% - za korisnika čije domaćinstvo ostvaruje katastarski prihod i druge prihode koji su u ukupnom iznosu veći od 15% od navedene zarade.

Član 73.

Ocena uslova za priznavanje odnosno korišćenje prava na mesečno novčano primanje vrši se u obračunskom periodu koji traje jednu godinu i to od 1. aprila tekuće godine do 31. marta sledeće godine, prema iznosima prihoda koje ostvaruju korisnik i članovi njegovog domaćinstva.

Član 74.

Članovi korisnikovog domaćinstva čija su prihodi od uticaja na ostvarivanje prava i na koje se dele ukupni prihodi jesu: supružnik u venčanom ili nevenčanom braku, deca (rođena u braku ili van braka, usvojena i pastorčad), roditelji, usvojitelji, očuh ili maćeha, koji sa korisnikom žive u zajedničkom domaćinstvu.

Zajedničkim domaćinstvom se, u smislu stava 1. ovog člana, smatra zajednica života, stanovanja i trošenja ostvarenih prihoda.

Član 75.

Prihodi koji utiču na utvrđivanje iznosa mesečnog novčanog primanja u smislu člana 73. ovog zakona jesu: penzija, prihod od poljoprivrede i šumarstva, prihod od pokretne ili nepokretne imovine, prihod od kapitala, zarada i ostala novčana primanja iz radnog odnosa bez poreza i doprinosa, prihod od vlasništva nad privrednim društvom ili druge dohodovne organizacije, prihod od obavljanja samostalne delatnosti, odnosno preduzetništva.

Prihodi iz stava 1. ovog člana utvrđuju se u visini prosečnog mesečnog iznosa. Prosečan mesečni iznos prihoda po članu domaćinstva utvrđuje se tako što se ukupni mesečni prihodi iz stava 1. ovog člana korisnika i članova njegovog domaćinstva podele sa brojem koji čine korisnik i članovi njegovog domaćinstva iz člana 74. stav 1. ovog zakona.

Član 76.

Prihodom od poljoprivrede i šumarstva, u smislu ovog zakona, smatra se katastarski prihod sa zemljišta na kome postoji pravo vlasništva, pravo korišćenja ili pravo plodouživanja.

Prihodom od nepokretne imovine, u smislu ovog zakona, smatraju se prihodi koje vlasnik ostvari izdavanjem u zakup ili podzakup nepokretnosti (zemljište, stambene i poslovne zgrade, delovi tih zgrada, stanovi, poslovne prostorije, garaže i dr.).

Prihodom od pokretne imovine, u smislu ovog zakona, smatraju se prihodi koje vlasnik ostvari davanjem u zakup opreme, transportnih sredstava i druge pokretne imovine.

Prihodom od kapitala, u smislu ovog zakona, smatra se prihod od dividendi, kamate i udela u dobiti. Prihod u smislu st. 2, 3. i 4. ovog člana jeste iznos koji služi kao osnovica za obračunavanje poreza

na dohodak građana.

Član 77.

Prilikom obračuna iznosa mesečnog novčanog primanja navedeni prihodi su od uticaja na sledeći način:

- Samohranim korisnicima i korisnicima starijim od 80 godina od uticaja je katastarski prihod koji je služio za razrez poreza umanjen za 50%.
- Supružniku i detetu vojnog invalida kome je pripadao dodatak za negu i pomoć od strane drugog lica, samohranim korisnicima i korisnicima starijim od 80 godina, prilikom obračuna iznosa prava na mesečno novčano primanje, kada su zarada ili penzija od uticaja na to pravo, uzima se 50% iznosa navedenih prihoda.
- Prilikom obračuna mesečnog novčanog primanja korisniku kod koga je penzija prihod od uticaja na pravo, a penzija je manja od najnižeg iznosa penzije, kao i korisnicima starijim od 70 godina, kao uticajni prihod uzima se 60% od iznosa navedene penzije.

Član 78.

Iznos mesečnog novčanog primanja koji pripada korisniku utvrđuje se na sledeći način:

- Korisniku čije domaćinstvo ne ostvaruje prihod od uticaja na pravo pripada mesečno novčano primanje u iznosu 70% od prosečne godišnje zarade i korisniku starijem od 80 godina u iznosu 70% od prosečne godišnje zarade (pun iznos mesečnog novčanog primanja).
- Korisniku čije domaćinstvo ostvaruje prihod od uticaja na pravo, mesečno novčano primanje utvrđuje se u iznosu razlike između iznosa iz stava 1. ovog člana i prosečnog mesečnog iznosa prihoda po članu domaćinstva (umanjen iznos mesečnog novčanog primanja).
- Korisniku čije domaćinstvo ostvaruje samo katastarski prihod koji je po članu domaćinstva veći od 15% od prosečne godišnje zarade, ili čije domaćinstvo pored katastarskog prihoda ostvaruje i druge prihode koji su u ukupnom iznosu po članu domaćinstva veći od 15% prosečne godišnje zarade, mesečno novčano primanje utvrđuje se u iznosu razlike između 70% od prosečne godišnje zarade i prosečnog iznosa prihoda po članu domaćinstva (umanjen iznos mesečnog novčanog primanja korisnika sa katastarskim prihodom).

Mesečno novčano primanje koje se korisniku isplaćuje ne može biti manje od 8% od prosečne godišnje zarade.

Član 79.

Samohranom licu - korisniku mesečnog novčanog primanja pripada povećanje pripadajućeg iznosa mesečnog novčanog primanja u iznosu 42% od prosečne godišnje zarade.

Samohranim licem, u smislu ovog zakona, smatra se korisnik koji u domaćinstvu nema članove uže porodice (supružnik i deca) i roditelje koji su sposobni za rad ili ostvaruje primanja koja su ispod visine prosečne mesečne zarade u bruto iznosu na nivou Republike.

Član 80.

Ako korisnik ispunjava uslove za ostvarivanje prava na mesečno novčano primanje po više osnova, pripada mu iznos mesečnog novčanog primanja samo po jednom osnovu.

Član 81.

Ako dva ili više sauživalaca porodične invalidnine ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na mesečno novčano primanje, ovo pravo ostvaruju kao sauživaoci mesečnog novčanog primanja.

Supružnik i deca kao sauživaoci porodične invalidnine, odnosno roditelji kao sauživaoci porodične invalidnine, pravo na mesečno novčano primanje ostvaruju kao sauživaoci.

Korisnicima više invalidnina pripada jedno mesečno novčano primanje.

Ukoliko supružnik i deca s jedne strane, odnosno roditelji s druge strane žive u istom domaćinstvu, ostvaruju jedno mesečno novčano primanje kao sauživaoci. Ukoliko ne žive u zajedničkom domaćinstvu, mesečno novčano primanje ostvaruju nezavisno jedni od drugih.

Ako pravo na mesečno novčano primanje ostvaruju članovi uže porodice umrlog borca, umrlog civilnog invalida rata, odnosno civilne žrtve rata, roditelji, odnosno usvojitelji, očuh i maćeha ne mogu koristiti pravo na mesečno novčano primanje.

Član 82.

Iznos mesečnog novčanog primanja koji pripada sauživaocima utvrđuje se tako što se izvrši obračun iznosa prava koji pripada svakom sauživaocu pojedinačno, a potom mesečno novčano primanje koje pripada jednom od sauživalaca u najpovoljnijem iznosu povećava za 50% iznosa koji pripada svakom od ostalih sauživalaca. Ovako utvrđen iznos mesečnog novčanog primanja u ukupnom iznosu sauživaocima pripada u jednakim delovima.

Korisniku mesečnog novčanog primanja koji se nalazi na lečenju u stacionarnoj zdravstvenoj organizaciji, ako ne izdržava članove uže porodice isplaćuje se mesečno novčano primanje za prvih 30 dana lečenja u nesmanjenom iznosu, a za lečenje preko 30 dana – 60% od ostvarenog primanja. Ako izdržava članove uže porodice, isplata navedenog prava vrši se u nesmanjenom iznosu, bez obzira na trajanje lečenja.

Ako se jedan sauživalac mesečnog novčanog primanja nalazi na lečenju u stacionarnoj zdravstvenoj organizaciji ostalim sauživaocima isplaćuje se pripadajući deo bez povećanja primanja za sauživaoca.

11. Naknada troškova smeštaja u ustanove socijalne zaštite

Član 83.

Korisnik mesečnog novčanog primanja po ovom zakonu, koji ostvaruje dodatak za negu ili je samohrani korisnik, koji je zbog nesposobnosti za samostalan život smešten u odgovarajuću ustanovu socijalne zaštite, ima pravo na naknadu troškova smeštaja u tu ustanovu.

Pravo iz stava 1. ovog člana pripada korisniku ukoliko to pravo ne može ostvariti po drugom pravnom osnovu.

Član 84.

Naknada iz člana 83. ovog zakona utvrđuje se u iznosu razlike između cene smeštaja i ukupnog iznosa svih primanja koja korisnik ostvaruje po ovom zakonu –umanjenih za 25%.

Ukoliko su primanja korisnika iz stava 1. ovog člana, nakon umanjenja za 25%, veća od cene tih troškova, pravo na naknadu troškova smeštaja u ustanove socijalne zaštite se ne priznaje, već se primanjima korisnika isplaćuju troškovi smeštaja, a korisnik ostvaruje pravo na ostatak tih primanja.

Korisnik koji se zbog nesposobnosti za samostalan život nalazi u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili u ustanovi socijalne zaštite, gde su mu plaćeni troškovi smeštaja po drugom pravnom osnovu, ne pripadaju primanja koja korisnik ostvaruje po ovom zakonu, već mu pripada pravo na razliku između troškova smeštaja po drugom pravnom osnovu i njegovih ukupnih primanja priznatih po ovom zakonu, s tim da iznos razlike ne može biti manji od 25% od tih primanja.

Naknada troškova smeštaja u ustanovi socijalne zaštite isplaćuje se ustanovi u kojoj je korisnik smešten.

12. Profesionalna rehabilitacija i druga prava u vezi sa profesionalnom rehabilitacijom

Član 85.

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju i druga prava u vezi sa profesionalnom rehabilitacijom ostvaruje se u skladu sa zakonom sa kojim se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

13. Invalidski dodatak

a) Invalidski dodatak ratnog vojnog invalida u radnom odnosu

Član 86.

Ratni vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na invalidski dodatak dok je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, ako mu je iznos mesečne zarade bez poreza i doprinosa manji od osnova uvećanog za 50%.

Lice iz stava 1. ovog člana ima pravo na invalidski dodatak i za vreme nezaposlenosti.

Za vreme privremene sprečenosti za rad, lice iz stava 1. ovog člana ima pravo na invalidski dodatak u istom procentu u kome se određuje naknada zarade za slučaj privremene sprečenosti za rad.

Član 87.

Pravo iz člana 86. ovog zakona ima lice koje je osnivač zadruga, odnosno osnivač ili član privrednog društva, osnivač ili član druge organizacije koja ostvaruje profit, odnosno lice koje obavlja samostalnu delatnost, lice koje je korisnik penzije, kao i lice koje obavlja poslove po osnovu ugovora o delu, odnosno obavlja poslove po osnovu drugih ugovora ako mu je iznos mesečne zarade bez poreza i doprinosa manji od osnova uvećanog za 50%.

Pravo iz člana 86. ovog zakona nema lice koje je član u upravnom, nadzornom i sličnom odboru, ukoliko za to članstvo ostvaruje naknadu.

Član 88.

Invalidski dodatak iz člana 86. ovog zakona određuje se u visini razlike između osnova uvećanog za 50% i iznosa zarade bez poreza i doprinosa koja korisniku pripada za rad u punom radnom vremenu u mesecu za koji se priznaje pravo.

Invalidski dodatak iz stava 1. ovog člana ne može biti veći od razlike između osnova uvećanog za 50% i iznosa minimalne cene rada na mesečnom nivou.

Član 89.

Ratni vojni invalid, koji je korisnik penzije koji je i u radnom odnosu, ima pravo na invalidski dodatak ratnog vojnog invalida u radnom odnosu.

b) Invalidski dodatak nezaposlenog ratnog vojnog invalida

Član 90.

Nezaposleni ratni vojni invalid koji se može zaposliti po opštim ili posebnim uslovima u skladu sa propisima o zapošljavanju, ima pravo na invalidski dodatak

Član 91.

Invalidski dodatak iz člana 90. ovog zakona ratnog vojnog invalida određuje se u mesečnom iznosu 100% od osnova.

Član 92.

Korisnik invalidskog dodatka iz člana 90. ovog zakona kome je to pravo prestalo zbog zaposlenja, a kome prestane radni odnos može ponovo ostvariti to pravo ukoliko ispunjava uslove propisane članom 90. ovog zakona.

v) Invalidski dodatak ratnog vojnog invalida koji je ostvario penziju ili je nesposoban za rad

Član 93.

korisnik prava na invalidski dodatak po članu 86. ovog zakona, po ostvarivanju prava na penziju po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, ima pravo na invalidski dodatak ukoliko mu je penzija manja od osnova u iznosu razlike između osnova i penzije ostvarene u mesecu za koji se priznaje pravo.

Korisnik prava na invalidski dodatak po članu 90. ovog zakona, koji nije ostvario pravo na penziju, ima pravo na invalidski dodatak u visini osnova.

Član 94.

~~Pravo na invalidski dodatak iz člana 93. ovog zakona može se ostvariti ukoliko od prestanka radnog odnosa do ostvarivanja prava na penziju (za slučaj iz člana 93. stav 1. ovog zakona), odnosno do oglašavanja nesposobnim za rad ili neispunjavanja uslova za evidenciju nezaposlenog lica kod organizacije nadležne za poslove zapošljavanja (za slučaj iz člana 93. stav 2. ovog zakona) nije prošlo više od dva meseca, kao i ukoliko korisnik ispunjava i uslove propisane članom 90. tač. 4) do 8) ovog zakona.~~

14. Novčana naknada za nabavku putničkog motornog vozila

Član 95.

Vojni invalid i civilni invalid rata kome je priznato trajno zbog amputacije ili teških oštećenja donjih ekstremiteta izjednačenih sa amputacijom tih ekstremiteta ili zbog gubitka vida na oba oka ima pravo na novčanu naknadu za nabavku putničkog motornog vozila.

Član 96.

Pravo na novčanu naknadu za nabavku putničkog motornog vozila korisniku pripada svakih pet godina.

Član 97.

Novčana naknada za nabavku putničkog motornog vozila utvrđuje se u visini proizvođačke cene motornog vozila uvećane za iznos poreza na dodatu vrednost.

15. Prioritet pri upisu u obrazovne ustanove

Član 98.

Borac, vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na besplatnu prekvalifikaciju u visoko obrazovanje i državnim ustanovama po svom izboru.

Dete palog borca, dete civilne žrtve rata, dete ratnog vojnog invalida, civilni invalida rata i dete borca po ovom zakonu ima prioritet pri upisu u ustanove iz oblasti obrazovanja i školovanja koji se finansiraju iz budžeta, ako ispuni uslove propisane za upis, saglasno podzakonskim aktima za izvršenje propisa iz oblasti obrazovanja.

16. Prioritet pri dodeli stipendija i smeštaja u đačke, odnosno studentske domove

Član 99.

Borac, vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na besplatan smeštaj u đačke, odnosno studentske domove

Korisnik prava iz član 98. po ovom zakonu, ima prioritet pri dodeli stipendije i smeštaja u đačke, odnosno studentske domove, pod uslovom da su upisani u odgovarajuću ustanovu iz oblasti obrazovanja i školovanja i da ispunjavaju uslove utvrđene propisima iz oblasti učeničkog i studentskog standarda.

17. Prioritet u rešavanju zakonom utvrđenih prava i interesa

Član 100.

Borac po ovom zakonu, vojni invalid i korisnik porodične invalidnine po osnovu palog borca, po osnovu lica koje je poginulo ili umrlo u Vojsci u miru i po osnovu umrlog vojnog invalida, kao i civilni invalidi rata i porodice civilnih zrtava imaju prioritet – odma uzima u postupak i odluka donosi u najkraćem rok, besplatnu pravnu pomoć i besplatne postupke pred državnim i sudskim vlastima u rešavanju zakonom utvrđenih prava i interesa kada o njima odlučuju državni organi, organi autonomnih pokrajina i lokalnih samouprava.

Svojstvo borca, svojstvo vojnog invalida i svojstvo civilnog invalida rata, radi ostvarivanja prioriteta iz stava 1. ovog člana, dokazuje se legitimacijom borca, legitimacijom ratnog vojnog i civilnog invalida, odnosno legitimacijom mirnodopskog vojnog invalida ili rešenjem organa nadležnog za poslove boračko- invalidske zaštite o priznavanju ovog svojstva.

Pravo na porodičnu invalidninu, radi ostvarivanja prioriteta iz stava 1. ovog člana, dokazuje se rešenjem organa nadležnog za poslove boračko-invalidske zaštite o priznavanju ovog prava.

18. Pravo na olakšice u ostvarivanju komunalnih usluga

Član 101.

Jedinica lokalne samouprave je u obavezi da vojnim invalidima, korisnicima porodične invalidnine, civilnim invalidima rata, borcima po ovom zakonu, kao i korisnicima mesečnog novčanog primanja po ovom zakonu propiše olakšice u ostvarivanju komunalnih usluga.

19. Pravo na prioritet u zapošljavanju

Član 102.

Organi državne uprave, organi autonomne pokrajine i organi jedinice lokalne samouprave, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast rada i zapošljavanja ukoliko ispunjavaju uslove iz konkursa, odnosno oglasa pod istim uslovima daju prioritet u zapošljavanju sledećim licima po redosledu po kome su navedena:

- supružnik i dete palog borca ili civilne žrtve rata
- ratni vojni invalid ili civilni invalid rata
- borac po ovom zakonu.

Prioritet iz stava 1. ovog člana se ne odnosi na izabrana i postavljena lica.

Pravilnost primene odredaba st. 1. i 2. ovog člana kontroliše upravna inspekcija.

U slučaju da se navedeno lice odluči za samozapošljavanje:

- Borac i članovi porodice koji su i članovi njegovog domaćinstva, uživaju pogodnosti dobijanja mikrokredita kredita i kredita čija je kamata umanjena za 50% od kamate komercijalnih kredita, kada se samozapošljavaju i zapošljavaju najmanje još tri radnika.
- Borac ili boračka zadruga ima prioritet i pravo na beneficije prilikom zakupa poslovnog prostora kada se kao zakupodavac pojavljuje državni organ (Grad, Opština ili Republika), odnosno kada je predmet zakupa u državnom vlasništvu.
- Zadruga čija su bar polovina osnivača borci ili članovi njihovi domaćinstva uživaju jednokratne subvencije koja ne može biti manja od 10,000 evra u dinarskoj protivvrednosti po članu zadruge.
- Ima pravo na poreske olakšice, oslobađanje od PDV-a prve dve godine i program po kom država plaća doprinose za zaposlene tokom prve dve godine.
- Osnovaće se poseban fond za mikro-kreditiranje, koji dodeluje zadruzi subvencije i prati zadrugu edukacijom, savetima i pomaže u poslovnim kontaktima. Odluku o dodeli mikro-kredita fonda donosi Komisija koju sačinavaju eksperti za privredne delatnosti i predstavnici civilnog društva. Fond prati namensko i racionalno-ekonomsko raspolaganje sredstvima i kontrolišu zakonitost poslovanja.

20. Pravo na rešavanje stambenih potreba

Član 103.

Jedinica lokalne samouprave je u obavezi da odgovarajući udeo od ukupnog broja stanova koji se grade po projektima izgradnje stanova za socijalno stanovanje na njenoj teritoriji, a koji se utvrđuje u skladu sa delom stvarno iskazanih stambenih potreba na nivou jedinice lokalne samouprave, izdvoji za rešavanje stambenih potreba sledećih kategorija stambeno neobezbeđenih lica, i to:

- 1) korisnika porodične invalidnine po palom borcu;
- 2) ratnog vojnog invalida;

- 3) borca I kategorije;
- 4) civilnog invalida rata;
- 5) ostalih korisnika porodične invalidnine;
- 6) korisnika mesečnog novčanog primanja – člana porodice civilne žrtve rata;
- 7) korisnika mesečnog novčanog primanja – člana porodice umrlog borca;

Jedinica lokalne samouprave propisuje uslove i kriterijume za raspodelu stanova iz stava 1. ovog člana, pri čemu je jedan od kriterijuma redosled korisnika naveden u stavu 1. ovog člana.

Jedinica lokalne samouprave može u skladu sa svojim podzakonskim aktom, odnosno propisom o rešavanju stambenih potreba korisnika iz stava 1. ovog člana, bliže urediti uslove i kriterijume za dodelu već izgrađenih stanova za ovaj krug lica, a u cilju trajnog rešavanja njihovih stambenih potreba, u skladu sa odredbama Zakona o stanovanju, pri čemu je jedan od kriterijuma redosled korisnika iz stava 1. ovog člana.

21. Pravo na poseban penzijski staž

Član 104.

Borcu kome je svojstvo borca priznato rešenjem nadležnog organa po ovom zakonu, vreme provedeno u oružanim akcijama, odnosno u ratu ili u zarobljeništvu priznaje se poseban staž, na način i po postupku predviđenom propisima iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Civilu koji je lišen slobode od neprijateljske vlasti jer je delovao protiv neprijateljske vlasti, ili nije postupio po propisima te vlasti, ili je lišen slobode bez razloga, vreme prevedeno u lišenju slobode priznaje se u poseban staž, na način i po postupku predviđenom propisima iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

22. Poreske i carinske olakšice

Član 105.

Vojni invalid ima pravo na poreske i carinske olakšice, u skladu sa propisima kojima se uređuje pitanje poreza i carina.

23. Naknada troškova putovanja

Član 106.

Troškove putovanja čine troškovi prevoza u unutrašnjem putničkom saobraćaju železnicom ili autobusom i dnevnicama.

Pravo na naknadu troškova putovanja ima:

- 1) lice o čijem pravu nadležni organ odlučuje po službenoj dužnosti, a koje je upućeno u drugo mesto radi pregleda pred lekarskom komisijom, ili je upućeno u zdravstvenu ustanovu radi medicinskog ispitivanja u vezi sa ostvarivanjem prava po ovom zakonu, kao i lice koje putuje u drugo mesto radi korišćenja banjsko-klimatskog oporavka;
- 2) lice koje je podnelo zahtev za priznavanje prava po ovom zakonu, ako mu se konačnim rešenjem prizna pravo;
- 3) pratilac lica iz tač. 1) i 2) ovog člana, ako se odlučuje o pravu na dodatak za negu;
- 4) pratilac deteta do navršene 18. godine života i deteta sa smetnjama u razvoju.

Član 107.

Lice sa prebivalištem van teritorije Republike Srbije ima pravo na troškove putovanja ostvarenog u vezi ostvarivanja prava u skladu sa ovim zakonom samo na relaciji pravca prevoza od mesta boravka po dolasku u zemlju i to na dan kada je, u vezi ostvarivanja prava u skladu sa ovim zakonom, upućen na pregled pred lekarskom komisijom – do mesta gde je pregled izvršen i nazad.

Član 108.

Lice iz člana 106. ovog zakona koje putovanje obavi sopstvenim prevozom ima pravo na naknadu troškova prevoza u visini cene autobuske karte na najkraćoj relaciji od polaznog do uputnog mesta.

Član 109.

Troškovi prevoza priznaju se u stvarnim iznosima, a dnevnicu za vreme putovanja i boravka u drugom mestu u visini dnevnice za službena putovanja po propisima o naknadama i drugim primanjima zaposlenih u državnim organima.

24. Besplatna i povlašćena vožnja

Član 110.

Pravo na povlašćenu vožnju uz povlasticu od 75% od redovne cene u unutrašnjem putničkom saobraćaju železnicom (bilo kog razreda) ili autobusom, godišnje imaju:

- vojni invalidi – za sedam putovanja;
- civilni invalidi rata – za sedam putovanja;
- korisnik porodične invalidnine – za šest putovanja.

Član 111.

Korisnik porodične invalidnine sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije ima pravo na jedno besplatno putovanje godišnje u unutrašnjem saobraćaju kao i u saobraćaju na teritorijama bivših republika SFRJ železnicom (prvi razred) ili autobusom, radi obilaska groba palog borca po kome su mu priznata prava po ovom zakonu, ako borac nije sahranjen u mestu prebivališta korisnika porodične invalidnine.

Korisnik porodične invalidnine ima pravo na jedno besplatno putovanje, kada koristi pravo iz stava 1. ovog člana, i za pratioca, ako mu je po nalazu lekarske komisije potreban pratilac za vreme putovanja.

~~Član 112.~~

~~Pod jednim putovanjem, u smislu ovog zakona, podrazumeva se odlazak iz polaznog mesta u uputno mesto (vožnja u odlasku) i povratak iz uputnog mesta u polazno mesto (vožnja u povratku), na najkraćoj relaciji.~~

~~Vožnja u odlasku, odnosno vožnja u povratku mora se obaviti u okviru perioda od 24 sata.~~

Član 113.

Vojni invalid i civilni invalid rata od I do IV grupe, kao i korisnik porodične invalidnine po palom borcu, kome je priznato pravo na dodatak za negu ili kome je po nalazu lekarske komisije potreban pratilac za vreme putovanja, ima pravo na besplatno putovanje i za pratioca kad koristi pravo na povlašćenu vožnju po ovom zakonu.

Član 114.

Pravo na povlašćenu vožnju ostvaruje se na osnovu knjižice za povlašćenu vožnju, a pravo na besplatnu vožnju na osnovu objave za besplatnu vožnju.

25. Pravo na legitimaciju

Član 115.

Borac, ratni vojni invalid i mirnodopski vojni invalid imaju pravo na legitimaciju, koja predstavlja javnu ispravu kojom se dokazuje da je imao legitimacije priznato svojstvo borca, ratnog odnosno mirnodopskog vojnog invalida.

Član 116.

Pravo na legitimaciju borca ima borac kome je to svojstvo po osnovu učešća u ratu odnosno oružanim akcijama priznato konačnim rešenjem nadležnog organa po ovom zakonu.

Svojstvo borca se utvrđuje na osnovu dokumentaciju i/ili svedočanjem lica koja su vojni lica ili imaju status borca.

Pravo na legitimaciju ratnog vojnog invalida, odnosno legitimaciju mirnodopskog vojnog invalida ima vojni invalid kome je to svojstvo priznato konačnim rešenjem nadležnog organa u Republici Srbiji.

Borcu kome je priznato svojstvo ratnog vojnog invalida pripada samo legitimacija ratnog vojnog invalida, kojom dokazuje da mu je priznato i svojstvo borca.

Član 117.

Legitimacija iz člana 115. ovog zakona oduzima se licu kome svojstvo borca, svojstvo ratnog vojnog invalida odnosno svojstvo mirnodopskog vojnog invalida prestane odlukom suda.

26. Pravo na počasno mesto na državnim svečanostima

Član 118.

Borac, vojni invalid i porodica palog borca, odnosno predstavnik udruženja imaju pravo na počasno mesto na državnim svečanostima u skladu sa protokolom organizatora svečanosti.

27. Pomoć u slučaju smrti

a) Jednokratna pomoć u slučaju smrti korisnika

Član 119.

U slučaju smrti vojnog invalida, civilnog invalida rata, korisnika porodične invalidnine i korisnika prava na mesečno novčano primanje, član porodice sa kojim je to lice živelo, ima pravo na jednokratnu pomoć u visini dvostrukog iznosa osnova za mesec u kome je korisnik umro.

Ukoliko korisnika iz stava ovog člana sahrani drugo lice, to lice ima pravo na naknadu pogrebnih troškova u visini dvostrukog iznosa osnova za mesec u kome je korisnik umro.

b) Naknada troškova ekshumacije palog borca

Član 120.

Član porodice palog borca koji je snosio troškove ekshumacije i identifikacije, kao i prevoz posmrtnih ostataka do mesta sahrane i sahrane palog borca, ili lice koji je snosio troškove, ima pravo na naknadu tih troškova u visini trostrukog iznosa osnova za mesec u kome se vrši ekshumacija - ukoliko nisu ostvareni po drugom pravnom osnovu, uvećani za troškove identifikacije.

v) Naknada troškova sahrane

Član 121.

Član porodice palog borca i vojnika poginulog odnosno umrlog za vreme mira, u toku služenja vojnog roka, kao i vojnika koji dobrovoljno služio vojni rok u Vojsci koji je snosio troškove sahrane, ima pravo na naknadu troškova sahrane u dvostrukom iznosu od osnova, ukoliko ovo pravo ne može da ostvari po drugom pravnom osnovu.

Član 122.

Pali borac, vojnik koji je poginuo, odnosno umro za vreme mira u toku služenja vojnog roka i vojnik koji je poginuo ili umro za vreme dobrovoljnog služenja vojnog roka sahranjaju se uz vojne počasti.

Glava III

OSTVARIVANJE PRAVA

1. Početak ostvarivanja prava

Član 123.

Pravo na ličnu invalidninu, porodičnu invalidninu, dodatak za negu, ortopedski dodatak, invalidski dodatak, mesečno novčano primanje i naknada troškova smeštaja u ustanove socijalne zaštite, pripadaju od prvog dana meseca kada je podnet zahtev.

Pravo na invalidski dodatak zaposlenog ratnog vojnog invalida i pravo na invalidski dodatak ratnog vojnog invalida koji je ostvario penziju pripadaju samo za mesece u kojima postoji razlika između osnova za priznavanje prava i ostvarene zarade, odnosno penzije.

Pravo na medicinsko-tehnička pomagala, banjsko-klimatski oporavak, novčanu naknadu za nabavku putničkog motornog vozila i pomoć u slučaju smrti pripada najduže u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva. Ukoliko rešenja nije doneta od roku od 30 dana uzima se kao rešenje donto i zahtev prihvaćen u celosti.

Pravo na naknadu troškova putovanja pripada od dana overe obračuna na nalogu za odobreno putovanje.

Pravo na povlašćenu vožnju pripada od 01. mesec naredne mesec po podnetom zahtevu, a ostvaruje se na osnovu knjižice za besplatnu i povlašćenu vožnju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je zahtev za priznavanje prava na dodatak za negu, ortopedski dodatak, invalidski dodatak i mesečno novčano primanje – koja se ostvaruju po osnovu priznatog prava na ličnu invalidninu, odnosno porodičnu invalidninu, podnet pre priznavanja prava na ličnu invalidninu, odnosno porodičnu invalidninu, ta prava pripadaju od dana kada je priznato svojstvo vojnog invalida ili svojstvo civilnog invalida, odnosno pravo na porodičnu invalidninu. Zahtev za priznavanje drugih prava, u ovom slučaju, će se odbiti.

Član 124.

Ako je zahtev za priznavanje prava na mesečno novčano primanje - koje se utvrđuje po osnovu utvrđenog posebnog penzijskog staža, podnet pre utvrđenog posebnog penzijskog staža, prava pripadaju od dana podnošenja zahteva.

2. Promene od uticaja na ostvarivanje prava

Član 125.

~~Prava priznata po ovom zakonu prestaju usled smrti korisnika i kada, u toku njihovog korišćenja, prestanu da postoje uslovi za sticanje i ostvarivanje tih prava.~~

Član 126.

Korisnik prava propisanih ovim zakonom dužan je da nadležnom organu prijavi promene koje utiču na korišćenje i prestanak tih prava u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Promene koje utiču na gubitak ili smanjenje prava po ovom zakonu (promene u prihodima, sastavu domaćinstva, školovanju i dr.) proizvode pravno dejstvo od prvog dana narednog meseca posle nastanka promene, a promene koje utiču na povećanje prava proizvode pravno dejstvo od prvog dana narednog meseca posle nastanka promene.

3. Postupak kod privremeno priznatih prava i po promenama od uticaja na pravo

Član 127.

Postupak za donošenje novog rešenja zbog promene koja utiče na obima prava pokreće se po službenoj dužnosti ili po zahtevu korisnika.

Član 128.

~~Nadležni organ, po službenoj dužnosti svake druge godine, vrši redovno godišnje prevođenje prava na mesečno novčano primanje prema primanjima korisnika i članova njegovog domaćinstva iz prethodne godine, i o tome donosi rešenje kojim odlučuje o pripadajućem iznosu prava u obračunskom periodu iz člana 73. ovog zakona.~~

(...)

Član 129.

U slučajevima u kojima korisnik prava kod koga je došlo do promene po osnovu koje se po službenoj dužnosti pokreće postupak izmene rešenja o priznatom pravu, nedostavljanjem traženih dokaza ili na drugi način onemogućí vođenje postupka, doneće se rešenje o prestanku prava od prvog dana narednog meseca od dana nastanka promene, uz obavezu korisnika da izvrši vraćaj primljenog iznosa najviše za dve poslednje godine računajući od poslednje nepravilne isplate.

U slučaju iz stava 1. ovog člana ukoliko su ispunjeni propisani uslovi, pravo se može priznati od prvog dana nastanka promene.

Član 130.

Nadležni organ, po službenoj dužnosti, pokreće postupak za donošenje novog rešenja o

privremeno priznatim pravima po ovom zakonu.

Rešenje kojim se pravo priznaje privremeno ima pravno dejstvo do poslednjeg dana u mesecu u kome ističe privremenost.

Rešenje iz stava 1. ovog člana ima pravno dejstvo od prvog dana narednog meseca po isteku važenja rešenja kojim je pravo privremeno priznato.

Član 131.

Ako korisnik privremeno priznatog prava neopravdano ne pristupi na pregled, ili na drugi način onemogućiti da nadležna lekarska komisija da nalaz i mišljenje, postupak će se privremenom obustaviti i nasaviće se kada korisnik podnese zahtev za nastavak postupka, pristupi na pregled i neometna nadležnu lekarsku komisiju da da nalazi mišljenje.

Ako lice iz stava 1. ovog člana podnese ponovni zahtev za ostvarivanje prava po ovom zakonu po istom osnovu, novo rešenje ima pravno dejstvo od prvog dana narednog meseca od dana podnošenja tog zahteva.

U slučajevima u kojima nadležna lekarska komisija utvrdi da se oštećenje organizma korisnika prema kome se vrši ocena uslova za priznanje prava po ovom zakonu može smanjiti odgovarajućim lečenjem ili hirurškom intervencijom, pravo se može priznavati samo privremeno i to najduže do pet godina. U ovim slučajevima nadležna lekarska komisija može korisnika uputiti na odgovarajuće lečenje. Ukoliko korisnik to ne započne ili učini u roku od dve godine, navedeno oštećenje organizma isključuje se kao osnov za dalju ocenu vojnog invaliditeta ili priznavanja drugog prava po ovom zakonu.

Ukoliko korisnik predoči nalaz mišljenje i uputu lekara iste specijalnosti kao i lekari komisije onda korisnik ne trpi posledicene postupanje po uputu komisije, a komisija ima pravo da pokrene postupak pred sudom, gde će sudski veštaci medicinske struke dati svoj nalaz, mišljenje i uputu kako treba da postupa korisnik. Ako komisija ne pokrene sudski postupak ostvarena prava korisnika se ne menjaju. Dok se sudski postupak pravosnažno ne okonča korisnik uživa sva prava bez obzira na dužina trajanje i ishod postupka.

Član 132.

Ako kod vojnog invalida ili civilnog invalida rata nastupe promene koje su od uticaja na prava utvrđena konačnim rešenjem, invalid može posle donošenja konačnog rešenja podneti novi zahtev za utvrđivanje novog procenta invaliditeta u vezi sa nastalom promenom.

Po zahtevu podnetom u smislu stava 1. ovog člana postupak će se pokrenuti ako invalid učini verovatnim da je nastala promena od uticaja na utvrđeno pravo.

Smatra se da je učinjeno verovatnim da je nastala promena u smislu stava 2. ovog člana ako invalid o tome podnese nalaz lekara specijaliste i ako posebna lekarska komisija, na osnovu tog nalaza i druge medicinske dokumentacije, da mišljenje da ima osnova da se preispita utvrđeni procenat invaliditeta.

Zahtev iz stava 1. ovog člana odbiće se ako nije učinjeno verovatnim da je nastala promena u smislu odredaba ovog člana.

Vojni invalid, odnosno civilni invalid rata čiji je zahtev za utvrđivanje novog procenta invaliditeta odbijen može ponovo podneti zahtev za utvrđivanje novog procenta invaliditeta.

Član 133.

~~Odredba člana 132. ovog zakona primenjuje se i u postupku po zahtevima za utvrđivanje procenta invaliditeta koje podnese lice kome je prestalo svojstvo vojnog invalida odnosno svojstvo civilnog invalida rata zbog neispunjavanja uslova propisanih zakonom za sticanje tog svojstva u pogledu procenta vojnog invaliditeta, bez obzira da li mu je svojstvo vojnog invalida bilo priznato po osnovu rane, povrede, ozlede ili bolesti.~~

Član 134.

~~Postupak iz čl. 132. i 133. ovog zakona sprovodi se i u postupku po zahtevu za utvrđivanje većeg procenta invaliditeta u slučajevima u kojima je svojstvo vojnog invalida priznato uz primenu člana 35. ovog zakona, ako korisnik u vreme podnošenja zahteva za povećanje procenta invaliditeta ima utvrđen manji procenat invaliditeta od procenta invaliditeta utvrđenog prilikom prvog priznanja vojnog invaliditeta.~~

Član 135.

~~Odredba člana 132. ovog zakona ne primenjuje se u postupku po zahtevu za priznavanje svojstva vojnog invalida odnosno civilnog invalida rata koji podnese lice kome je ranije podnet zahtev za priznavanje tog svojstva po osnovu rane, povrede, ozlede ili bolesti odbijen zbog neispunjavanja uslova propisanih zakonom za sticanje tog svojstva u pogledu procenta invaliditeta.~~

4. Smetnje za ostvarivanje i korišćenje prava

Član 136.

Prava utvrđena ovim zakonom ne može steći ni ostvarivati lice kojem je u sudskom postupku utvrđeno:

- 1) da je prebeglo neprijatelju, sarađivalo sa neprijateljem ili pobeglo iz vojske ili sa vojne dužnosti;
- 2) da se samo ranilo ili povredilo radi izbegavanja vojne dužnosti;
- 3) da je osuđeno za krivično delo protiv ustavnog uređenja i bezbednosti Republike Srbije, ratni zločin i krivično delo protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, pravnosnažnom sudskom presudom nadležnog suda u Republici Srbiji.
- 4) da je osuđeno zbog kršenja socio-ekonomskim ljudskih prava, ljudskih prava u okviru poslovanje, krivična dela protiv privrede, krivična dela protiv zdravlja ljudi i krivična dela protiv službeni dužnosti, za koja je zaprečena kazna pet ili više godina zatvora, pravnosnažnom sudskom presudom nadležnog suda u Republici Srbiji.

Prava propisana ovim zakonom ne mogu steći ni ostvarivati ni članovi porodice lica iz stava 1. ovog člana.

Član 137.

Pravnosnažna sudska presuda kojom su lica iz člana 4. tačka 3. ovog zakona i članovi njihovih porodica osuđeni zbog učešća u borbama protiv partizanskih odreda, Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije, odnosno Jugoslovenske armije, predstavlja smetnju u smislu člana 136. ovog zakona, osim ukoliko je ovakva presuda stavljena van snage u postupku sprovedenom po propisima o rehabilitaciji ovih lica.

Član 138.

Prava po ovom zakonu prestaju korisniku koji je osuđen pravnosnažnom sudskom presudom zbog dela predviđenih u članu 136. stav 1. ovog zakona.

Prava po ovom zakonu prestaju i članu porodice lica iz stava 1. ovog člana.

Član 139.

~~Pravo na porodičnu invalidninu i pravo na mesečno novčano primanje supružnika poginulog ili umrlog borca, civilne žrtve rata, odnosno umrlog civilnog invalida rata, i ostala prava koja pripadaju tom korisniku po ovom zakonu, ne može ostvariti, a ako ih je ostvario ona trajno prestaju supružniku sklapanjem novog braka, zasnivanjem vanbračne zajednice ili rođenjem vanbračnog deteta, osim ako su ta prava ostvarena po osnovu nesposobnosti za rad nastale pre navršenih godina života prema kojima se po ovom zakonu lice smatra nesposobnim za rad.~~

(...)

Član 140.

~~Prava iz člana 139. stav 1. ovog člana ne može ostvariti, a ako ih je ostvario ona prestaju roditelju koji je pravnosnažnom sudskom odlukom potpuno lišen roditeljskog prava ili je lišen prava na čuvanje i podizanje, odnosno vaspitavanje deteta po osnovu koga su mu priznata prava.~~

Član 141.

Ako vojni invalid, odnosno civilni invalid rata, za isto oštećenje organizma, ima pravo na novčanu naknadu za telesno oštećenje po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, može koristiti to pravo ili pravo na ličnu invalidninu po ovom zakonu.

Član 142.

Korisnik prava na dodatak za negu po ovom zakonu koji istovremeno ispunjava uslove za sticanje prava na dodatak za pomoć i negu, odnosno novčanu naknadu na ime nege po drugom pravnom osnovu – može koristiti to pravo po drugom pravnom osnovu ili pravo na dodatak za negu po ovom zakonu.

Član 143.

~~Korisniku mesečnog novčanog primanja koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ne pripada pravo na mesečno novčano primanje, kao ni druga prava izvedena iz tog prava, dok se nalazi na izdržavanju kazne, osim ako izdržava članove uže porodice u kom slučaju mu pripada 50% od iznosa mesečnog novčanog primanja do šest meseci od dana stupanja na izdržavanje kazne.~~

Član 144.

Prava po ovom zakonu ne može steći korisnik koji je po istom činjeničnom osnovu stekao isto ili analogno pravo u drugoj državi ili ukoliko se istog odrekao radi ostvarivanja prava u Republici Srbiji.

Korisniku kojem su prava po ovom zakonu priznata u Republici Srbiji ista prestaju ako naknadno po istom činjeničnom osnovu ostvari ista ili analogna prava u drugoj državi.

Član 145.

Profesionalnom pripadniku Vojske, pripadniku Ministarstva unutrašnjih poslova i Bezbednosno-informativne agencije ne može se priznati svojstvo mirnodopskog vojnog invalida.

5. Prestanak prava

Član 146.

Pravo na porodičnu invalidninu i ostala prava po ovom zakonu licu iz člana 40. ovog zakona uskladuju se sa članom 86 ovog zakona danom zasnivanja radnog odnosa, osnivanja privrednog društva ili pristupanja privrednom društvu u svojstvu člana ili ovlašćenog zastupnika, osnivanja druge organizacije koja ostvaruje profit, odnosno danom upisa preduzetnika u registar.

Korisniku porodične invalidnine koji je pravo na porodičnu invalidninu ostvario po osnovu nesposobnosti za rad uskladuju se sa članom 86 ovog zakona danom zasnivanja radnog odnosa, osnivanja privrednog društva, pristupanja privrednom društvu u svojstvu člana, osnivanja druge organizacije koja ostvaruje profit, odnosno danom upisa preduzetnika u registar, osim supružniku koji ispunjava uslove u pogledu godina života za ostvarivanje prava na porodičnu invalidninu.

Član 147.

Prava po ovom zakonu trajno prestaju korisniku koji je prava ostvario prevarom nadležnih organa time što je prikrio bitne činjenice u pogledu osnova i uslova za ostvarivanje prava ili podnošenjem lažnih dokaza ili isprava.

Prava po ovom zakonu trajno prestaju korisniku koji je odricao od državljanstvo Republike Srbije.

Glava IV

POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

1. Zahtev

Član 148.

U postupku ostvarivanja prava po ovom zakonu primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 149.

U postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu dopuštena je revizija prvostepenih rešenja kojima se priznaju prava.

Član 150.

Prava po ovom zakonu ostvaruju se na osnovu podnetog zahteva ili po službenoj dužnosti.

Knjižica za povlašćenu vožnju i legitimacija iz člana 115. Ovog zakona izdaje se po službenoj dužnosti ili po zahtevu.

Član 151.

Uz zahtev za priznavanje prava propisanog ovim zakonom podnose se samo originalne isprave ili overene kopije ili naznačenjem kod koje institucije se te isprave nalaze, a kojima se utvrđuje postojanje uslova za njegovo priznavanje.

U toku postupka nadležni organ ima pravo da traži uvid u originalnu ispravu.

Član 152.

Zahtev za priznavanje svojstva borca iz člana 4. ovog zakona za lice koje nije u životu, može podneti član njegove porodice, udruženje boraca, Vojska Srbije, ili po službenoj dužnosti.

Član 153.

Zahtev za priznavanje prava po ovom zakonu po osnovu oštećenja organizma nastalog zbog rane, povrede ili ozlede podnosioca zahteva, odnosno pogibije ili smrti člana porodice, može se podneti bez roka ograničenja.

Zahtev za priznavanje prava po ovom zakonu po osnovu oštećenja organizma nastalog zbog bolesti može se podneti bez roka ograničenja.

Član 154.

Zahtev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida po osnovu oštećenja organizma nastalog usled bolesti zadobijene pod okolnostima iz čl. 4. i 8. ovog zakona može se podneti dokle god se

na osnovu medicinske nauke može utvrditi da je bolset posledica okolnosti iz čl. 4. i 8. ovog zakona, ako već nije pokrenut po službenoj dužnosti.

Član 155.

Zahtev za priznavanje svojstva mirnodopskog vojnog invalida po osnovu oštećenja organizma nastalog usled bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 12. ovog zakona može se podneti dokle god se na osnovu medicinske nauke može utvrditi da je bolset posledica okolnosti iz čl. 4. i 8. ovog zakona, ako već nije pokrenut po službenoj dužnosti.

Član 156.

~~Izuzetno od čl. 154. i 155. ovog zakona, zahtev za priznavanje svojstva vojnog invalida po osnovu oštećenja organizma koje je posledica radioaktivnog zračenja zadobijenog pod okolnostima iz čl. 4, 8. i 12. ovog zakona, može se podneti i po isteku roka od pet godina, od prestanka tih okolnosti.~~

Član 157.

Zahtev za priznavanje prava na porodičnu invalidninu po osnovu lica koje je umrlo od bolesti zadobijene pod okolnostima iz čl. 4, 8. i 12. ovog zakona može se podneti dokle god se na osnovu medicinske nauke može utvrditi da je bolset posledica okolnosti iz čl. 4. i 8. ovog zakona, ako već nije pokrenut po službenoj dužnosti.

Član 158.

~~Zahtev podnet u roku od pet godina iz čl. 154. i 155. ovog zakona koji je negativno rešen ne prekida rok zastarelosti.~~

Član 159.

~~Danom ispunjenja uslova za ostvarivanje prava po osnovu bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 12. ovog zakona, odnosno danom od kada se računa rok iz člana 154, 155. i 157. ovog zakona smatra se dan otpuštanja iz Vojske, odnosno iz vojnoškolske ustanove.~~

Član 160.

Ukoliko je postupak pokrenut po zahtevu za priznanje prava po ovom zakonu, a podnosilac zahteva ne pristupi na pregled ili na drugi način onemogućiti da nadležna lekarska komisija da nalaz i mišljenje, sa postupkom će se zastati i biće nastavljen kada prestanu smetnje zbog kojih se zastalo.

Član 161.

Zahtevi državljana Republike Srbije za priznavanje prava u oblasti zaštite civilnih invalida rata po osnovu rane, povrede ili ozlede zadobijene van teritorije Republike Srbije, kao i zahtevi članova porodice lica poginulih pod ovim okolnostima, vodi se po ovom postupku.

2. Nadležnost za rešavanje u prvostepenom upravnom postupku

Član 162.

O zahtevu za priznavanje prava po ovom zakonu, rešava opštinska, odnosno gradska uprava (u daljem tekstu: prvostepeni organ) prema mestu prebivališta.

Poslove iz stava 1. ovog člana prvostepeni organ, obavlja kao poverene.

Član 163.

Lice sa mestom prebivališta van teritorije Republike Srbije, zahtev podnosi gradskoj upravi Novog Sada ako ima prebivalište na teritoriji Republike Hrvatske, opštinskoj upravi Vršca ako ima prebivalište na teritoriji Republike Rumunije i gradskoj upravi Beograda ako ima prebivalište na teritoriji ostalih zemalja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za korisnike koji imaju prebivalište van teritorije Republike Srbije, a o čijem pravu je odlučivano na teritoriji Republike Srbije, organ koji je odlučivao do dana kada je korisnik promenio prebivalište zadržava nadležnost.

Član 164.

Svojstvo borca iz člana 4. ovog zakona utvrđuju organi iz čl. 162, 180. i 181. ovog zakona.

Član 165.

Narodna skupština Republike Srbije, skupština opštine, odnosno grada, imenuje komisiju za davanje mišljenja o ostvarivanju prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite pripadnika Jugoslovenske vojske u otadžbini. Komisija koju imenuje Narodna skupština Republike Srbije ima sedam članova od kojih tri na predlog Saveza udruženja boraca Narodnooslobodilačkog rata Srbije, a komisija koju imenuje skupština opštine, odnosno grada ima tri člana.

Opštinske, odnosno gradske komisije iz stava 1. ovog člana, na zahtev organa nadležnih za odlučivanje o pravima u oblasti boračko- invalidske zaštite, daju mišljenje o priznavanju prava u prvom stepenu, a komisija koju imenuje Narodna skupština Republike Srbije, na zahtev nadležnog ministarstva, u drugom stepenu.

Navedene komisije daju mišljenje o priznavanju svojstva borca iz člana 4. tačka 3. ovog zakona, kao i priznavanju svojstva ratnog vojnog invalida, odnosno prava na porodičnu invalidninu po osnovu okolnosti iz člana 4. tačka 3. ovog zakona.

Mišljenje opštinske odnosno gradske komisije, kao i komisije koju imenuje Narodna skupština Republike Srbije ne obavezuje nadležni organ pri rešavanju upravne stvari.

Član 166.

Invaliditet, dodatak za negu, ortopedski dodatak, pravo na novčanu naknadu za nabavku putničkog motornog vozila, činjenica da je bolest, odnosno smrt u uzročnoj vezi sa vršenjem

vojne službe, činjenica da je vojnom invalidu ortopedsko pomagalo priznato po osnovu po kome mu je priznato svojstvo vojnog invalida, kao i pravo na banjsko-klimatski oporavak, utvrđuju se na osnovu nalaza i mišljenja lekarskih komisija i to:

- 1) lekarske komisije koja daje nalaz i mišljenje organu koji u prvom stepenu rešava o pravima po ovom zakonu (u daljem tekstu: prvostepena lekarska komisija), koju čine tri lekara specijalista;
- 2) lekarske komisije koja daje nalaz i mišljenje organu koji u drugom stepenu rešava o pravima po ovom zakonu (u daljem tekstu: drugostepena lekarska komisija), koju čine pet lekara specijalista;
- 3) lekarske komisije koja daje mišljenje o nastanku verovatnoće promene procenta invaliditeta (u daljem tekstu: Posebna lekarska komisija), koju čine tri lekara specijalista;
- 4) komisije za preispitivanje pravilnosti nalaza i mišljenja lekarskih komisija za pregled lica obuhvaćenih ovim zakonom (u daljem tekstu: Komisija veštaka), koju čine pet lekara specijalista i dva diplomirana pravnika.

Članovi lekarskih komisija iz stava 1. ovog člana imaju zamenike.

Lekarske komisije iz stava 1. ovog člana imaju sekretara i zamenika sekretara koji se imenuju iz reda zaposlenih u nadležnom ministarstvu, opštinskoj odnosno gradskoj upravi, prema sedištu lekarske komisije.

Drugostepena lekarska komisija i Posebna lekarska komisija imaju sedišta u Beogradu.

Komisija veštaka imenuje se za teritoriju cele Republike i ima sedišta u Beogradu.

Nesposobnost za rad u smislu ovog zakona odgovara potpunom gubitku radne sposobnosti po propisima o penziji - invalidskom osiguranju i utvrđuje se na osnovu nalaza i mišljenja nadležne lekarske komisije po propisima o penzijsko - invalidskom osiguranju.

Član 167.

Ako je medicinska dokumentacija na osnovu koje nadležna lekarska komisija iz člana 166. stav 1. ovog zakona daje nalaz i mišljenje nepotpuna, protivrečna ili se pojavi osnovana sumnja u njenu tačnost, komisija može lice na koje se ta dokumentacija odnosi uputiti na dodatno specijalističko ispitivanje.

Ukoliko lice iz stava 1. ovog člana odbije da se podvrgne dodatnom specijalističkom ispitivanju sa postupkom će zastatiti dok smatnja traje.

Nadležni ministar određuje ustanove u kojima će se vršiti dodatno specijalističko ispitivanje iz stava 1. ovog člana, kao i način i postupak sprovođenja tog ispitivanja.

Član 168.

Uverenje o oslobađanju od plaćanja troškova korišćenja zdravstvene zaštite, knjižicu za ostvarivanje prava na povlašćenu vožnju, legitimaciju lica iz člana 115. ovog zakona, izdaje

nadležna opštinska, odnosno gradska uprava koja u prvom stepenu rešava o pravima po ovom zakonu.

3. Dokazivanje

Član 169.

Svojstvo borca iz člana 4. tač. 1) i 2) ovog zakona utvrđuje se na osnovu konačnog rešenja nadležnog organa Republike Srbije o priznavanju vremena vojnog angažovanja borca u poseban penzijski staž po propisima iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Svojstvo borca iz člana 4. tačka 3) ovog zakona utvrđuje se u postupku sprovedenom saglasno odredbama ovog zakona, u kom postupku je obavezno i pribavljanje mišljenja komisija iz člana 165. ovog zakona.

Svojstvo borca iz člana 4. tač. 4) do 7) ovog zakona utvrđuje se na osnovu uverenja nadležnog organa Republike Srbije o dužini učešća u oružanim snagama izdatog na osnovu pismene evidencije nadležnog organa o tom učešću, a koje uverenje sadrži podatke o datumu početka i datumu prestanka vojnog angažovanja borca, ili na osnovu konačnog rešenja nadležnog organa u Republici Srbiji kojim je borcu vreme provedeno u ratu, odnosno oružanim akcijama preduzetim u miru, priznato u poseban staž po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ukoliko ne postoje uslovi ili evidencija nadležnog organa iz prethodnog stava ovog člana, ili je u evidenciji netačno naveden razlog izvršenja vojne obaveze, utvrđivanje svojstva borca sprovedeće se po Zakonu o upravnom postupku, uz korišćenje svih dokaznih sredstava kao što su svedoci, druge evidencije, druge javne i privatne isprave, pisani dokazi, foto dokumentacija i svi drugi dokazi kojima se može utvrditi činjenično stanje.

Pogrešno ili nepotpuno činjenično stanje je u ovom postupku razlog za upravni spor.

Član 170.

Činjenica da je rana, povreda, ozleda ili bolest zadobijena pod okolnostima iz čl. 4, 8, 11, 12, 13. i 18. ovog zakona utvrđuje se na osnovu pisanih isprava iz vremena kada je rana, povreda, ozleda ili bolest zadobijena, kao i dokumentacijom i drugim dokazima o nastanku razloga za lečanje i lečanje do dana podnošenja zahteva.

Ako ne postoji medicinska dokumentacija iz stava 1 ovog člana, dokazivanje pod kojim okolnostima je nastala rana, povreda, ozleda ili bolest utvrđivaće se putem svedoka i sudsko-medicinskim veštačenjem.

~~Član 171.~~

~~Pismenim dokaznim sredstvom, u smislu člana 170. ovog zakona, za utvrđivanje činjenice da je rana, povreda ili ozleda zadobijena pod okolnostima iz čl. 4, 8. i 18. ovog zakona smatra se i medicinska dokumentacija o lečenju koja potiče iz perioda dok su trajale te okolnosti, a najdocnije godinu dana od dana prestanka tih okolnosti.~~

Član 172.

~~Činjenica da je bolest nastupila pod okolnostima iz čl. 4. i 8. ovog zakona utvrđuje se samo na osnovu medicinske dokumentacije koja potiče iz perioda dok su trajale te okolnosti, a najdoenije do isteka dve godine od dana njihovog prestanka.~~

~~(...)~~

Član 173.

Kada se svojstvo vojnog invalida priznaje po osnovu bolesti: šizofrenija, manijako depresivna psihoza, epileptička bolest, neuroza, psihopatija, posttraumatski stresni sindrom, povreda lobanje sa pojavom traumatske encefalopatije, ambiotrofično nervno oboljenje (osim Adisonove bolesti, tuberkulozne etiologije), alergično oboljenje, urođena srčana mana, policističko oboljenje, maligni neoplastični proces, trofične promene ekstremiteta i sve druge bolesti endogene i nepoznate etiologije, nalaz i mišljenje o vojnom invaliditetu nadležna lekarska komisija može doneti samo pod uslovom da je izvršeno prethodno kličničko ispitivanje kod stručnjaka za navedene bolesti ili bolničko lečenje, hospitalna opservacija sa odgovarajućim testiranjem i druge hospitalne radnje.

Član 174.

Činjenica da je lice od koga članovi porodice izvode prava po odredbama ovog zakona poginulo ili umrlo pod okolnostima iz čl. 4, 8, 11, 13 i 18. ovog zakona utvrđuje se pisanim dokazima iz vremena kada je to lice poginulo, umrlo ili nestalo, drugim pisanim dokazima, svedocima, foto dokumentacijom, audio i video snimcima – svim postojećim dokaznim sredstvima.

Član 175.

~~Izjava stranke i drugih lica, bez obzira u kom obliku je data, ne smatra se pismenim dokaznim sredstvom u smislu čl. 169, 170. i 174. ovog zakona. Upis u vojnu knjižicu izvršen bez poziva na odgovarajuću službenu evidenciju ne smatra se pismenim dokaznim sredstvom.~~

Član 176.

Jedinica ili ustanova Vojske ili drugi organ nadležan za lice koje je pod okolnostima iz člana 8. tač. 1) i 2) i čl. 11. i 13. ovog zakona zadobilo ranu, povredu ili ozledu usled koje je nastupilo oštećenje organizma, odnosno koje pod tim okolnostima pogine ili umre, pokrenuće odmah, po službenoj dužnosti, ili na zahtev pravno zainteresovanog lica, postupak radi utvrđivanja uzroka i okolnosti pod kojima je to lice ranjeno, povređeno, ozleđeno, odnosno poginulo ili umrlo.

Postupak iz stava 1. ovog člana za pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno Bezbednosno-informativne agencije, pokreće nadležni organ.

Po završenom postupku, nadležna vojna jedinica ili vojna ustanova, odnosno nadležni organ, izdaće pravno zainteresovanom licu uverenje o okolnostima pod kojima se slučaj dogodio, radi ostvarivanja prava po ovom zakonu.

Ako pravno zainteresovano lice nije zadovoljno istragom ili zaključkom dobijenim od Vojske ili drugih nadležnih organa, ima pravo da pokrene besplatan postupak pred pravosudnim organima, uključujući zahtev da sudski veštaci odgovarajuće stuke veštače sve okolnosti i činjenice koje zainteresovano lice dovede u pitanje. Vojska ili drugi nadležni organi su u obavezi da obezbede svu dokumentaciju sudu i veštaku.

Član 177.

Okolnosti iz člana 18. ovog zakona pod kojima je civilno lice zadobilo ranu, povredu ili ozledu, odnosno izgubilo život, utvrđuju se na osnovu zapisnika o izvršenom uviđaju i drugih akata nadležnih organa unutrašnjih poslova odnosno pravosudnih organa ili ostanova vojske ili drugih organa nadležnih u članu 176.

Postupke iz člana 174. do 176. i člana 177. ovog zakona vode u vreme mira ili oružanih akcija pravosudne vlasti.

~~Član 178.~~

~~Korisnici lične invalidnine, porodične invalidnine i mesečnog novčanog primanja dužni su da svakih šest meseci nadležnom prvostepenom organu podnose dokaz o životu, osim ukoliko tu činjenicu organ nije utvrdio na drugi način.~~

Član 179.

Dokazi o ispunjavanju uslova iz člana 40. ovog zakona podnose se svake godine, najkasnije u roku od 30 dana od dana početka školske godine. Navedeni dokazi za korisnike koji se školuju u inostranstvu koje korisnici podnose najkasnije u roku od 30 dana od dana početka školske godine. Potverdu o akreditaciju i stepenu školovane korisnik podnosi samo prve školske godine u toj školi.

Potvrda o visini ostvarene zarade iz člana 88. ovog zakona, i potvrda o visini ostvarene penzije iz člana 93. ovog zakona podnosi se jedanput godišnje.

Dokazi o ispunjavanju uslova iz člana 90. ovog zakona pribavlja se jedanput godišnje, računajući od dana donošenja konačnog rešenja kojim je to pravo korisniku priznato.

4. Nadležnost za rešavanje u drugostepenom upravnom postupku

Član 180.

Protiv rešenja donetog u postupku priznavanja prava po ovom zakonu dozvoljena je žalba.

O žalbi podnetoj shodno stavu 1. ovog člana rešava nadležno ministarstvo.

Član 181.

Rešenje kojim se utvrđuje svojstvo borca, priznaje pravo na ličnu invalidninu, porodičnu invalidninu, dodatak za negu, ortopedski dodatak, medicinsko-tehnička pomagala, banjsko-klimatski oporavak, profesionalnu rehabilitaciju i novčane naknade u vezi sa profesionalnom rehabilitacijom, invalidski dodatak nezaposlenog ratnog vojnog invalida, naknada troškova smeštaja u ustanove socijalne zaštite i novčana naknada za nabavku putničkog motornog vozila, doneto u prvom stepenu, podleže reviziji.

Reviziju iz stava 1. ovog člana vrši nadležno ministarstvo.

Rešenje kojim se utvrđuje pravo na invalidski dodatak ratnog vojnog invalida u radnom odnosu, kao i ratnog vojnog invalida koji je ostvario penziju odnosno koji je nesposoban za rad, doneto u prvom stepenu, podleže reviziji.

Član 182.

Reviziju rešenja iz člana 181. ovog zakona vrši nadležno ministarstvo u roku od tri meseca od dana kada je primilo predmet.

Ako protiv rešenja donetog u prvom stepenu nije izjavljena žalba, organ koji je doneo to rešenje dostaviće ga, zajedno sa spisima predmeta, organu nadležnom za vršenje revizije, u roku od osam dana od dana isteka roka za žalbu.

Nadležno ministarstvo će izvršiti reviziju rešenja donetog u prvom stepenu i kad utvrdi da prvostepeni organ nije u zakonskom roku dostavio rešenje na reviziju.

Ako je protiv rešenja donetog u prvom stepenu izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rešava se istim rešenjem, u roku od 60 dana od dana kada je primljen predmet.

Revizija i žalba odlažu izvršenje rešenja.

Član 183.

Ako drugostepena lekarska komisija uputi na medicinsko ispitivanje lice na koje se odnosi rešenje koje je u postupku revizije, rok iz člana 181. stav 1. ovog zakona počinje teći od dana kad je ta lekarska komisija dostavila nalaz i mišljenje organu koji vrši reviziju.

Član 184.

U vršenju revizije nadležni organ može dati saglasnost na rešenje, može ga poništiti, izmeniti ili ukinuti i sam drugačije rešiti stvar, ili vratiti predmet prvostepenom organu na ponovni postupak.

Nadležno ministarstvo u postupku revizije poništiće ili ukinuti prvostepeno rešenje i, po pravilu, samo rešiti stvar u korist ili na štetu stranke ako utvrdi da su u prvostepenom postupku nepotpuno ili pogrešno utvrđene činjenice, ili da se u postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od uticaja na rešenje stvari, ili da su pogrešno ocenjeni dokazi, ili da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, ili da je pogrešno primenjen propis na osnovu koga je rešena stvar.

Prvostepeni organ čije je rešenje u postupku revizije poništeno ili ukinuto i vraćeno na ponovni postupak donosi novo rešenje. Novo rešenje podleže reviziji.

Član 185.

Kad je u pitanju utvrđivanje invaliditeta po osnovu bolesti iz člana 9. i člana 12. stav 2. ovog zakona i utvrđivanje stepena oštećenja organizma na osnovu koga se stiče pravo na dodatak za negu, kao i pravo na novčanu naknadu za nabavku putničkog motornog vozila kada se dodeljuje prvi put, drugostepena lekarska komisija daće nalaz i mišljenje po izvršenom pregledu lica.

5. Upravni spor

Član 186.

Protiv rešenja donesenog po žalbi, kao i protiv rešenja donesenog u vršenju revizije može se voditi upravni spor.

Protiv rešenja donesenog u postupku revizije, kojim je rešenje prvostepenog organa poništeno ili ukinuto i vraćeno na ponovni postupak, ne može se voditi upravni spor, bez obzira na to da li je na prvostepeno rešenje izjavljena žalba.

Protiv rešenja donetog po žalbi, kao i protiv rešenja donetog u vršenju revizije, kojim je rešenje prvostepenog organa poništeno ili ukinuto i vraćeno na ponovni postupak ne može se voditi upravni spor.

Član 187.

Protiv pravosnažne odluke Upravnog suda donete u postupku priznavanja prava po ovom zakonu može se podnositi zahtev za preispitivanje sudske odluke.

6. Vanredna pravna sredstva a)

Ponavljanje postupka

Član 188.

Postupak za rešavanje o pravima po ovom zakonu, okončan rešenjem protiv koga nema redovnog pravnog sredstva u upravnom postupku, može se ponoviti i po isteku rokova predviđenih za ponavljanje postupka u zakonu kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Ako je predlog za ponavljanje postupka podnet u roku od pet godina od dana dostavljanja rešenja stranci, u postupku ponavljanja primenjuju se propisi koji su važili u vreme donošenja rešenja, a ako je predlog podnet po isteku tog roka, primenjuju se propisi koji važe u vreme podnošenja predloga za ponavljanje postupka.

Prava utvrđena rešenjem donetim u postupku ponovljenom po predlogu stranke pripadaju od prvog dana narednog meseca od dana podnošenja predloga za ponavljanje postupka.

b) Ukidanje po osnovu službenog nadzora

Član 189.

Rešenje o pravima po ovom zakonu koje je postalo konačno u upravnom postupku može se ukinuti po osnovu službenog nadzora ako je njime očigledno povređen materijalni zakon u korist i naštetu pojedinca ili javnog interesa, i po proteku roka predviđenog zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak i bez pristanka stranke.

Član 190.

Nadležno ministarstvo po službenoj dužnosti, na zahtev prvostepenog organa, na zahtev nadležnog državnog organa ili pravno zainteresovanog lica može, po osnovu službenog nadzora, pokrenuti postupak preispitivanja konačnih rešenja kojima je odlučeno o pravima po ovom zakonu na osnovu nalaza i mišljenja nadležnih lekarskih komisija ako postoji osnovana sumnja u tačnost tih nalaza i mišljenja ili medicinske dokumentacije na osnovu koje su oni doneti, kao i u slučajevima kada su nalazi i mišljenja drugostepenih lekarskih komisija za istovetne situacije bitno različiti.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana nadležno ministarstvo pribavlja nalaz i mišljenje Komisije veštaka.

Na osnovu nalaza i mišljenja Komisije veštaka, u slučajevima iz stava 1. ovog člana, odgovarajuću odluku po osnovu službenog nadzora donosi nadležno ministarstvo, bez obzira čijim rešenjem je okončan prethodno vođen upravni postupak.

Ukoliko korisnik predoči nalaz mišljenje i uputu lekara iste specijalnosti kao i lekari komisije onda korisnik ne trpi posledicene postupanje po uputu komisije, a komisija ima pravo da pokrene postupak pred sudom, gde će sudski veštaci medicinske struke dati svoj nalaz, mišljenje i uputu kako treba da postupa korisnik. Ako komisija ne pokrene sudski postupak ostvarena prava korisnika se ne menjaju. Dok se sudski postupak pravosnažno ne okonča korisnik uživa sva prava bez obzira na dužina trajanje i ishod postupka.

v) Posebno preispitivanje priznatih prava

Član 191.

~~U roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona izvršiće se revizija svih priznatih prava ratnim vojnim invalidima po osnovu telesnog oštećenja nastalog u oružanim akcijama posle 17. avgusta 1990. godine i rata u SRJ 1999. godine, kao i priznatih prava korisnicima porodične invalidnine po osnovu člana porodice koji je poginuo, umro ili nestao u oružanim akcijama posle 17. avusta 1990. godine i rata u SRJ 1999. godine.~~

(...)

7. Troškovi postupka i troškovi za izvršavanje zakona

Član 192.

U postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu ne plaćaju se takse (administrativne, javno-beležničke i sudske), kao ni druge dažbine utvrđene opštim propisima.

Član 193.

Troškove postupka za ostvarivanje prava po ovom zakonu snosi organ koji vodi postupak.

Troškovi, u smislu stava 1. ovog člana, jesu: troškovi štampanja knjižica za povlašćenu vožnju po ovom zakonu, legitimacija lica iz člana 115. ovog zakona, kao i obrazaca Objave za besplatnu vožnju i obrazaca naloga za isplatu mesečnih novčanih primanja po ovom zakonu, sredstva koja se plaćaju na ime troškova platnog prometa i poštanskog, telegrafskog i telefonskog saobraćaja za isplate novčanih primanja po ovom zakonu.

Troškovi, u smislu stava 1. ovog člana, jesu i troškovi medicinskih ispitivanja izvršenih po uputu lekarskih komisija iz člana 166. ovog zakona, kao i novčane naknade za rad lekarskih komisija koje daju nalaze i mišljenja organima koji rešavaju o pravima po ovom zakonu.

Glava V

JEDINSTVENA EVIDENCIJA PODATAKA I ISPLATA PRAVA

1. Jedinствена evidencija podataka

Član 194.

O korisnicima prava po ovom zakonu vodi se Jedinствена evidencija podataka. Jedinствenu evidenciju podataka vodi nadležno ministarstvo, a neposredan unos podataka u evidenciju vrši nadležni organ koji u prvom stepenu rešava o pravima po ovom zakonu – koji je i odgovoran za tačnost tih podataka. Nadležno ministarstvo ne može vršiti izmenu podataka čiji unos je izvršio nadležni prvostepeni organ.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, nadležno ministarstvo vrši unos podataka u evidenciju o nosiocima ordena Narodnog heroja i „Partizanske spomenice 1941.”.

U Jedinствenoj evidenciji podataka vode se podaci o korisnicima, ostvarenim pravima, članovima korisnikovog domaćinstva, prihodima korisnika i članova njegovog domaćinstva, potrebi rešavanja stambenog pitanja, zapošljavanju, školovanju, kao i drugi podaci od uticaja na prava propisana ovim zakonom.

Ministarstvo nadležno za poslove odbrane vodi jedinствenu evidenciju podataka o svim borcima i civilnim žrtvama rata, i o okolnostima stradanja svih palih, nestalih i stradalih boraca i civilnih lica žrtava rata bez obzira na državljanstvo, prebivalište i mesto stradanja, da li su živeli ili žive na teritoriji Srbije i da li ostvaruju prava po ovom zakonu.

Ministarstvo nadležno za poslove odbrane vodi jedinstvenu evidenciju o nosiocima Ordена narodnog heroja i „Partizanske spomenice 1941.” i svim borbicima u ratovima od 1936. godine koji su živeli ili žive na teritoriji Srbije.

2. Korišćenje i isplata prava

Član 195.

Novčana primanja propisana ovim zakonom ne mogu se prenositi na druga lica osim u slučaju iz člana 84. stav 4. ovog zakona.

Član 196.

Novčana primanja po osnovu prava propisanih ovim zakonom, koja se utvrđuju u mesečnim iznosima, isplaćuju se po isteku meseca za koji se vrši.

Član 197.

Prava po ovom zakonu koja se isplaćuju u mesečnim iznosima, osim prava na dodatak za negu, mogu biti predmet izvršenja ili obezbeđenja u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast izvršenja i obezbeđenja, u iznosu do jedne četvrtine od ukupnog iznosa primanja.

Član 198.

Pravo na ličnu invalidninu, dodatak za negu, ortopedski dodatak i pravo na porodičnu invalidninu može se isplaćivati bez prekida vojnom invalidu, civilnom invalidu rata, odnosno korisniku porodične invalidnine koji ima prebivalište ili boravište u inostranstvu duže od tri meseca ukoliko redovno dostavlja dokaze iz čl. 178. I 179. stav 1. ovog zakona. Isplata se može vršiti na račun korisnika ili na račun njegovog punomoćnika u Republici Srbiji. Izuzetno od ovoga, ratnom vojnom invalidu kome je to svojstvo priznato primenom člana 10. ovog zakona isplata lične invalidnine može se vršiti na račun korisnika u zemlji ili u inostranstvu.

Član 199.

Novčana primanja po ovom zakonu koja se utvrđuju u mesečnim iznosima pripadaju korisniku do isteka meseca u kome prestaju uslovi za njihovo dalje ostvarivanje.

U slučaju smrti korisnika novčanog primanja, priznata prava obračunavaju se zaključno sa poslednjim danom u mesecu smrti.

Iznosi priznatih prava koji nisu isplaćeni zbog smrti korisnika isplatiće se oglašenim naslednicima.

Član 200.

Rešenja kojima se priznaju prava po ovom zakonu izvršavaju se po službenoj dužnosti.

Isplatu novčanih iznosa vrši nadležno ministarstvo na osnovu prava priznatih po ovom zakonu i o tome se vodi Jedinствена evidencija podataka.

Član 201.

Ako korisnik prijavi promenu koja utiče na povećanje, gubitak ili smanjenje novčanog iznosa priznatog prava, ili o takvoj promeni organ sazna na drugi način, isplata će se nastaviti na osnovu konačnog rešenja kojim bude odlučeno o pravu po nastaloj promeni.

Isplata novčanih iznosa po osnovu privremeno priznatih prava obustaviće se istekom privremenosti – ukoliko o produžetku tog prava nije doneto odgovarajuće rešenje pre isteka privremenosti.

3. Vraćanje neosnovano ostvarenih primanja

Član 202.

Korisnik prava po ovom zakonu kome je izvršena isplata na koju nije imao pravo dužan je da izvrši vraćanje ostvarenih novčanih iznosa primanja:

- 1) ako je na osnovu netačnih podataka za koje je znao ili je morao znati da su netačni ili na drugi način ostvario neko primanje po ovom zakonu koje mu ne pripada, ili je ostvario primanje u većem obimu nego što mu pripada;
- 2) ako je ostvario novčana primanja na osnovu krivičnog dela ili druge nedozvoljene radnje, odnosno na osnovu lažnog dokaza ili uslužno datog specijalističkog medicinskog nalaza, odnosno uslužno datog nalaza i mišljenja nadležne lekarske komisije, a koje činjenice su utvrđene aktom nadležnog pravosudnog organa;
- 3) ako je ostvario neko primanje zbog toga što nije prijavio nastale promene koje utiču na gubitak ili smanjenje nekog prava, a znao je ili je morao znati za te promene.
- 4) ako je primao novčane isplate u iznosu većem od onog koji je priznat rešenjem nadležnog organa.

Obaveza vraćanja neosnovano ostvarenih primanja postoji nezavisno od toga da li je rešenje na osnovu koga je priznato pravo, odnosno na osnovu kojeg je isplaćen novčani iznos poništeno, izmenjeno ili ukinuto, kao i bez obzira na to da li je do isplate iznosa na koji nije imao pravo došlo propustom korisnika ili nadležnog organa.

Član 203.

Prvostepeni organ po službenoj dužnosti prati pojave iz člana 202. stav 1. ovog člana i ukoliko utvrdi da je bilo neosnovanih isplata, rešenjem utvrđuje iznos neosnovanog primanja i period u kome je ostvaren. Po konačnom rešenju poziva korisnika da primljeni iznos vrati u određenom roku.

Rok vraćanja neosnovanih isplata iz stava 1. ovog člana ne može biti duži od dve godine.

Ako se korisnik ne saglasi da izvrši vraćanje nepravilno primljenih iznosa u roku iz stava 2. ovog člana, vraćanje nepravilno primljenih iznosa ostvariće se u sudskom postupku.

4. Zastarelost potraživanja

Član 204.

Novčana primanja po ovom zakonu na koja korisnik ima pravo a koja dospevaju mesečno zastarevaju u roku od deset godine.

Jednokratna novčana primanja po ovom zakonu zastarevaju u roku od tri godine.

Vraćanje neosnovano ostvarenih primanja iz člana 202. stav 1. ovog zakona može se tražiti za period od:

- pet godina – za slučajeve iz tačke 1) navedenog člana,
- deset godina – za slučajeve iz tačke 2) navedenog člana,
- tri godine – za slučajeve iz tač. 3) i 4) navedenog člana.

Član 205.

Rok zastarelosti potraživanja iz člana 204. ovog zakona teče od prvog dana posle dana kada je u upravnom postupku postalo konačno rešenje kojim je korisniku priznato pravo (ako isplata po tom rešenju nije vršena), odnosno od prvog dana posle dana kada korisniku nije izvršena isplata na koju je imao pravo (ako je isplata po tom rešenju vršena).

Rok zastarelosti potraživanja iz člana 204. stav 1. ovog zakona teče od dana kada je u upravnom postupku postalo konačno rešenje kojim je utvrđeno da priznato pravo, odnosno isplaćivano primanje ne pripada ili pripada u manjem ili većem iznosu, odnosno od dana kada je izvršena poslednja nepravilna isplata.

Član 206.

Korisniku kome nisu mogle biti vršene isplate novčanih iznosa priznatih prava zbog okolnosti koje je prouzrokovao korisnik, pripadaju ti novčani iznosi za period za koji isplate nisu izvršene. Isplata tih neisplaćenih novčanih iznosa vrse se u roku od 8 dana od dana kada su prestale okolnosti zbog koji nisu izvršene isplate i nastavljaju se redovne mesečne isplate.

Glava VI

KONTROLA NAMENSKOG KORIŠĆENJA SREDSTAVA I NADZOR NAD RADOM ORGANA U VRŠENJU POVERENIH POSLOVA

Član 207.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija vrši kontrolu namenskog korišćenja sredstava namenjenih za ostvarivanje prava po ovom zakonu, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Član 208.

Nadležno ministarstvo vrši nadzor nad radom organa u vršenju ovim zakonom poverenih poslova državne uprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

Član 209.

Organu kome je povereno izvršavanje ovog zakona nadležno ministarstvo daje obavezne instrukcije za izvršavanje poverenih poslova.

Organ kome je povereno izvršavanje ovog zakona, nad čijim radom se vrši nadzor, dužan je da omogući službenom licu nadležnog ministarstva nesmetan pristup da izvrši nadzor, stavi na uvid upravne predmete, isplatnu i drugu dokumentaciju i da daje podatke potrebne za vršenje nadzora.

Član 210.

O izvršenom nadzoru lice koje vrši nadzor sastavlja zapisnik u toku vršenja nadzora, a izuzetno u službenim prostorijama nadležnog ministarstva.

Zapisnik se uručuje, odnosno dostavlja organu nad kojim je izvršen nadzor.

Na osnovu stanja utvrđenog zapisnikom, nadležno ministarstvo rešenjem nalaže izvršenje mera u cilju otklanjanja konstatovanih nepravilnosti u radu organa nad kojim se vrši nadzor, po kojima je taj organ dužan da postupa.

Protiv rešenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja. O žalbi odlučuje nadležni ministar.

Organ nad kojim je izvršen nadzor dužan je, u roku od osam dana od dana isteka roka za izvršenje naređenih mera, da pismeno obavesti nadležno ministarstvo da li su naređene mere izvršene.

Član 211.

Na zahtev nadležnog ministarstva, organ kome je povereno izvršavanje ovog zakona, dužan je da podnosi izveštaje o sprovođenju ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega.

Glava VII

FINANSIRANJE UDRUŽENJA

Član 212.

Udruženja boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i korisnika porodične invalidnine osnivaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja. Udruženjem boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i korisnika porodične invalidnine u smislu ovog zakona smatraju se udruženja koja imaju više od pola članova koji pripadaju navedenim kategorijama.

Član 213.

Sredstva za finansiranje programa i ciljeva, kao i rada i aktivnosti udruženja iz člana 212. ovog zakona obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije i raspodeljuju na osnovu konkursa za godišnji plan rada koji raspisuje Ministarstvo jednom godišnje, i na osnovu polugodišnjeg konkursa za projekte koji raspisuje lokalna samouprava.

Konkurs za godišnji plan rada podrazumeva finansiranje i osnovne troškove udruženja za tu godinu. Konkurs se objavljuje najkasnije do 01.02 tekući godina za Republički konkurs, odnosno 01.02. i 01.07 za polugodišnje konkursa lokalne samouprave. Konkurs traje 30 dana. Rezultati se objavljuju najkasnije 45 dana od dan zavešetak konkursa. Isplata sredstava za izabrane planove rada i projekata se vrši najkasnije 30 dana od dan objavljivanja rezultata konkursa.

Na konkurs za godišnji plan rada i konkurs za projekte može se prijaviti i udruženje čiji članovi nisu borci, vojni invalidi, civilni invalidi rata i korisnici porodične invalidnine u smislu ovog zakona, ukoliko uz prijavu dostave izjavu o saradnji na realizaciji godišnjeg plana rada ili projekta sa udruženjem koje ispunjava uslove iz člana 212. ovog zakona.

Udruženje je u obavezi da namenski koristi dobijena sredstva u skladu sa odobrenim programom rada i finansijskim planom.

Udruženje je u obavezi da, na zahtev nadležnog ministarstva, podnose izveštaj o utrošku odobrenih sredstava i dostavi i druge izveštaje i podatke vezane za njegovu finansiranje i rad.

Član 214.

Komisija vrši izbor planova rada i projekata koje nadležni organ finansira. Komisija se sastoji od 9 članova od kojih pet su predstavnici organizacija civilnog društva i četiri su stručnjaci za navedene oblasti.

Članove komisije bira skupština medju kandidatima koji su predloženi od udruženja ili ministarstva. Kandidati ne moraju biti članovi udruženja iz člana 212., ni da imaju status borca, vojnog invalida, civilnog invalida rata ili korisnika porodične invalidnine.

Komisija ima mandat od godinu dana.

Komisija mora da obrazloži odluku za svaki projekat i odluka sa obrazloženjem šalje svim udruženima koja su konkurisala kao i čini javno dostupnim neposrdno i preko sajta lokalne samouprave i ministarstva.

Član organizacije civilnog društva koji je i član komisije ne prisustvuje u diskusiji i odlučivanju o

predlogu plana rada ili projekta organizacije čiji je član.

Na odluku komisije organizacija može se uložiti žalba u roku od 15 dana od dana prijema odluke i komisija donosi konačna rešenja u roku od 8 dana od prijema žalbe.

Član 215.

Skupštinu Boraca čine predstavnici svih udruženja iz člana 212.

Odbor Skupštine organizuje sednice skupštine jednom godišnje sredstvima iz budžeta Republike Srbije.

Predstavnici udruženja na Skupštini glasaju na osnovu broja overnih punomoćja članova udruženja predatih Odboru Skupštine najkasnije 30 dana pre dana održavanja Skupštine.

Skupština većinom glasova bira Odbor Skupština od 11 članova koji na osnovu stavova zauzetih većinom glasova na Skupštini, zastupa Skupštinu.

Predstavnici 20% od ukupnog broja udruženja iz člana 212. ovog zakona mogu da sazovu vanrednu Skupštinu sa obrazloženim predlogom za razrešenje i izbor novog Odbora. Ministarstvo obezbeđuje sredstva za održavanje vanredne Skupštine u budžetu Republike Srbije.

Skupština donosi odluke prostom većinom, a pravilnik o radu Skupštine dvotrećinskom većinom.

Glava VIII

OVLAŠĆENJA NADLEŽNOG MINISTRA

Član 216.

Nadležni ministar osniva medicinski odbor koji čine po dva profesora sa svakog medicinskog fakulteta u Srbiji. Na predlog ovog odbora ministar će doneti propise, odnosno akte o:

- oblicima vojne obuke koji izazivaju povećanu opasnost za oštećenje organizma;
- utvrđivanju procenta invaliditeta vojnih invalida i civilnih invalida rata, prema stepenu oštećenja organizma i drugim uslovima i kriterijumima za utvrđivanje invaliditeta;
- medicinskim indikacijama na osnovu kojih se korisnicima utvrđuje stepen dodatka za negu;
- oštećenjima organizma na osnovu kojih vojni invalid i civilni invalid rata ima pravo na ortopedski dodatak i razvrstavanju tih oštećenja u stepene;
- medicinskim indikacijama, standardu, obimu i postupku za ostvarivanje prava na medicinsko-tehnička pomagala;
- načinu ostvarivanja prava na naknadu troškova putovanja;
- načinu ostvarivanja i korišćenja prava na besplatnu i povlašćenu vožnju;

- medicinskim indikacijama i kontraindikacijama za banjsko – klimatski oporavak, trajanju oporavka, načinu ostvarivanja oporavka i osnovama na kojima se izrađuje program banjsko – klimatskog oporavka;
- oštećenjima organizma po osnovu kojih se može ostvariti pravo na novčanu naknadu za nabavku putničkog motornog vozila i visina naknade za nabavku vozila.

Nadležni ministar odlučuje o:

- bližim uslovima za izdavanje legitimacije borca, legitimacije ratnog vojnog invalida i legitimacije mirnodopskog vojnog invalida, sadržini, roku važnosti, kao i načinu vođenja evidencije o izdatim legitimacijama;
- sadržini i načinu vođenja evidencije boraca;
- načinu rada lekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu;
- sadržaju, obrascima i načinu vođenja Jedinственe evidencije podataka o korisnicima prava po ovom zakonu, kao i načinu prikupljanja i korišćenja tih podataka;
- načinu isplate mesečnih i drugih novčanih primanja po ovom zakonu, načinu vođenja evidencije o izvršenim isplatama i načinu podnošenja izveštaja o utrošenim sredstvima;
- nominalnim iznosima prava koja su ovim zakonom utvrđena u procentualnim iznosima od osnova;
- raspisivanju i sprovodi godišnji konkurs za dodelu sredstava za planove rada udruženja;
- nadzoru rada lokalnih samouprava na sprovođenju konkursa za dodelu sredstava za projekte udruženja;
- imenovanju članova i zamenika lekarskih komisija, sekretara i zamenika sekretara lekarskih komisija, odnosno Komisija veštaka, određivanju sedišta i područja njihovog rada, kao i visini naknada za rad članova komisija.

Glava IX KAZNE NE ODREDBE

Član 217.

Radna grupa za izradu nacarta će utvrditi ovaj član kad utvrdi konačni predlog nacarta

Odgovorno lice u nadležnom organu kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 50.000,00 dinara do 400.000,00 dinara:

- 1) ako u propisanom roku ne dostavi rešenje organu nadležnom za vršenje revizije (član 182. stav 2.);
- 2) ako izvrši rešenje koje podleže reviziji na koje nadležni organ nije dao saglasnost, osim ako ovim zakonom nije drugačije predviđeno (član 182. stav 5.);
- 3) ako u postupku ne pribavi nalaz i mišljenje nadležne lekarske komisije (čl. 166. i 185.);
- 4) ako blagovremeno ne pokrene postupak po službenoj dužnosti za donošenje novog rešenja o produženju privremeno priznatih prava (član 130.);

- 5) ako ne sprovede upravne radnje iz člana 203. stav 1. Ovog zakona;
- 6) ako ne podnese predlog Državnom pravobraniocu za pokretanje sudskog postupka iz člana 203. stav 3. ovog zakona;
- 7) ako u propisanim rokovima ne postupi po odredbama čl. 239. i 243. ovog zakona.
- 8) ako ne postupi po konačnom rešenju kojim je naređeno otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka (član 210. st. 3. i 5.) ;
- 9) ako ne omogući pristup i potrebne uslove za vršenje nadzora, ne stavi na uvid upravne predmete, isprave, odnosno ne da podatke potrebne za vršenje nadzora (član 209. stav 2.)

Glava X

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 218.

Prava koja su korisnicima priznata po zakonima koji prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona, a koja su utvrđena i ovim zakonom, prevešće se na ovaj zakon i dalje koristiti, u obimu i na način utvrđen ovim zakonom.

Prava utvrđena ovim zakonom odnose se i na civilne žrtve rata i njihove porodice.

Prva civila u ratu, i u vezi sa ratom lišenih slobode jednaka su po ovom zakonu pravima zarobljenih boraca.

Prava porodica nestalih vojnika i civila u ratu i u vezi sa ratom jednaka su parvima porodica palih boraca i civilnih žrtava.

Lica čije su prava bila priznata uredbama, dalje će ih koristiti u obimu i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 219.

~~Korisnicima koji su prava iz člana 218. ovog zakona ostvarili bez državljanstva Republike Srbije pre stupanja na snagu ovog zakona priznata prava prestaju po isteku roka od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko u tom roku ne steknu državljanstvo Republike Srbije. Navedeno se ne odnosi na korisnike iz člana 10. ovog zakona.~~

Član 220.

Prava koja korisnici ostvaruju po ranijim propisima autonomnih pokrajina i lokalnih samouprava iz oblasti boračko-invalidske zaštite, prevešće se na istovetna ili analogna prava propisana ovim zakonom i dalje koristiti u obimu i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 221.

~~Licu kome je po osnovu iz člana 18. tačka 2) ovog zakona priznato svojstvo mirnodopskog vojnog invalida po propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog zakona, svojstvo mirnodopskog vojnog invalida prevešće se na svojstvo civilnog invalida rata sa procentom invaliditeta koji mu bude utvrđen nalazom i mišljenjem lekarske komisije o procentu njegovog sadašnjeg invaliditeta pribavljenom u postupku prevođenja.~~

~~Članovi porodica lica iz stava 1. ovog člana zadržaće prava koja su im priznata kao članovima porodice umrlog mirnodopskog vojnog invalida.~~

Član 222.

Vojni invalid kome je svojstvo vojnog invalida priznato do dana stupanja na snagu ovog zakona, po osnovu koji nije propisan ovim zakonom, zadržava svojstvo vojnog invalida i koristi prava u obimu i na način propisanim ovim zakonom.

Član 223.

Prava po ovom zakonu mogu ostvariti lica koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu ostvarili svojstvo mirnodopskog vojnog invalida a zadobili su ranu, povredu ili ozledu pod okolnostima iz čl. 11. do 13. ovog zakona kao pripadnici JNA ili Vojske Jugoslavije, ako to pravo nisu ostvarili u nekoj od nekadašnjih Republika SFRJ, SRJ ili Državne zajednice Srbija i Crna Gora.

Član 224.

Korisnik porodične invalidnine kome je to pravo priznato do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako osnov za sticanje tog prava nije predviđen ovim zakonom, koristi i dalje to pravo i druga prava u obimu i na način kao da je taj osnov propisan ovim zakonom.

Član 225.

Odredbe ovog zakona kojima su uređeni uslovi i postupak za priznavanje prava na porodičnu invalidninu članovima porodice lica poginulog ili umrlog od posledice rane, povrede ili ozlede zadobijene pod okolnostima iz čl. 11. i 13. ovog zakona, odnosno umrlog od bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 12. ovog zakona, analogno se primenjuju u rešavanju zahteva za priznavanje tog prava po osnovu lica poginulog ili umrlog od posledice rane, povrede ili ozlede zadobijene pod okolnostima iz člana 11. stav 1. i člana 13. stav 1. tačka 2, odnosno umrlog od bolesti zadobijene pod okolnostima iz člana 12. st. 1, 2. i 3. Zakona o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca („Službeni list SFRJ“, br. 68/81, 41/83, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90) i čl. 7, 8. i 9. Zakona o osnovnim pravima boraca, vojnih invalida i porodica palih boraca („Službeni list SRJ“, br. 24/98, 29/98 i 25/00-SUS i „Službeni glasnik RS“, broj 101/05 - dr.zakon).

Član 226.

Korisnik koji je pravo na mesečno novčano primanje ostvario po osnovu svojstva borca utvrđenog u upravnom postupku po ranijim propisima iz oblasti boračko-invalidske zaštite za ostvarivanje prava na mesečno novčano primanje po tom zakonu, zadržaće ovaj osnov i za priznavanje prava po ovom zakonu.

Korisnik kome je svojstvo borca priznato u skladu sa ranijim propisima autonomnih pokrajina iz oblasti boračko-invalidske zaštite za priznanje prava na mesečno novčano primanje po tim propisima, zadržaće ovaj osnov i za priznavanje prava uslovljenih tim svojstvom i po ovom zakonu.

Svojstvo borca priznato u postupku priznavanja prava po propisima iz oblasti boračko-invalidske zaštite na osnovu rešenja nadležnog organa Republike Srbije o priznavanju vremena provedenog u ratu odnosno oružanim akcijama preduzetim za vreme mira u poseban penzijski staž po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, i civilnim licima lišenim slobode u vreme rata i u vezi sa ratom vreme provedeno u lišenju slobode, prihvaćice se i u postupku priznavanja prava uslovljenih tim svojstvom po ovom zakonu.

Član 228.

~~Postupci po zahtevima za dodeljivanje „Ravnogorske spomenice 1941.” koji nisu rešeni po ranijim propisima, obustavljaju se danom stupanja na snagu ovog zakona.~~

Član 229.

~~Postupci po zahtevima za priznavanje prava na izuzetno mesečno novčano primanje i dodatak na ime razlike između ostvarenog primanja i garantovanog iznosa za nosioce „Partizanske spomenice 1941.” koji nisu rešeni po ranijim propisima, obustavljaju se danom stupanja na snagu ovog zakona.~~

Član 230.

Pravo na mesečno novčano primanje za vreme nezaposlenosti koje su ostvarili ratni vojni invalidi V do X grupe po Uredbi o pravu na mesečno novčano primanje za vreme nezaposlenosti ratnih vojnih invalida od V do X grupe iz oružanih akcija posle 17. avgusta 1990. godine („Službeni glasnik RS”, broj 42/06), ostvarivaće se u iznosu koji im je priznat po navedenoj uredbi dok ispunjavaju uslove koji su propisani za ostvarivanje prava na invalidski dodatak nezaposlenog ratnog vojnog invalida po ovom zakonu. Ista prava se priznaju i civilnim invalidima rata.

Član 231.

Nosioci „Partizanske spomenice 1941.”, borci Narodnooslobodilačkog rata, borci španskog nacionalnooslobodilačkog i revolucionarnog rata od 1936. do 1939. godine i lica odlikovana Ordenom narodnog heroja, kao i članovi njihovih porodica koji su ostvarili pravo na dodatak uz penziju, pravo na stalno mesečno novčano primanje, dodatak na ime razlike između ostvarenog primanja i garantovanog iznosa za nosioce „Partizanske spomenice 1941.”, pravo na godišnje novčano primanje, pravo na zdravstvenu zaštitu i novčane naknade u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite, pravo na besplatnu i povlašćenu vožnju, naknadu troškova sahrane i vojne počasti za vreme sahrane po propisima nastavljaju sa korišćenjem tih prava u obimu i na način utvrđen propisima koji prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona, s tim što se za utvrđivanje tih prava primenjuje osnov iz člana 28. ovog zakona, a usklađivanje se vrši po odredbama ovog zakona, osim prava na dodatak uz penziju – koje će se usklađivati na način utvrđen po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Lice koje snosi troškova sahrane nosioca Ordena narodnog heroja i nosioca „Partizanske

spomenice 1941.” ima pravo na naknadu troškova sahrane u dvostrukom iznosu od osnova iz člana 28. ovog zakona.

Član 232.

Korisnici kojima su, po mestu prebivališta na teritoriji AP Kosovo i Metohija, priznata prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite, odnosno zaštite civilnih invalida rata, a koji se na dan stupanja na snagu ovog zakona nalaze u sistemu isplate boračko-invalidske zaštite Republike Srbije po osnovu uspostavljanja te isplate kao vida humanitarne pomoći izbeglim, odnosno raseljenim licima, kao i ostalim korisnicima sa teritorije AP Kosovo i Metohija, zadržaće priznata prava i nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Zahtevi lica iz stava 1. ovog člana radi uspostavljanja isplate, koji nisu rešeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, rešiće se po odredbama ovog zakona.

Član 233.

Prava priznata po propisima koji prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona, a koja su priznata i po ovom zakonu prestaju ako je korisnik ostvario pravo po istom činjeničnom osnovu od strane organa neke od država formiranih na području SFRJ.

Član 234.

Zahtev lica za uspostavljanje isplate na osnovu rešenja nadležnog organa Republike Srbije, kome se isplata nije vršila u Republici Srbiji na dan stupanja na snagu ovog zakona, već je na osnovu tog rešenja ili rešenja nadležnog organa druge republike preveden u sistem boračko-invalidske zaštite u nekoj od nekadašnjih republika Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ili Savezne Republike Jugoslavije, odnosno druge države članice državne zajednice Srbija i Crna Gora nastaviće postupak, bez obzira na državljanstvo i prebivalište podnosioca zahteva.

Zahtev lica koje je rešenjem druge nekadašnje republike SFRJ, odnosno druge članice državne zajednice Srbija i Crna Gora ostvarilo prava u oblasti boračko-invalidske zaštite po propisima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Savezne Republike Jugoslavije, odnosno Državne zajednice Srbija i Crna Gora, prihvaćiće se, bez obzira na o državljanstvo i prebivalište podnosioca zahteva, ako ta prava ne ostvaruje po tom rešenju u nekoj od nekadašnjih republika SFRJ, SRJ ili državne zajednice SCG.

Član 235.

Korisnici kojima je priznato pravo na naknadu troškova smeštaja u ustanove socijalne zaštite i pravo na profesionalnu rehabilitaciju i novčane naknade za vreme profesionalne rehabilitacije, po propisima koji prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona, zadržavaju i koriste pravo pod uslovima u obimu i na način koji je utvrđen.

Član 236.

Udovi odnosno udovcu borca poginulog posle 27. aprila 1992. godine kome je pravo na porodičnu invalidninu, kao sauživaocu sa decom, priznato po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, prestalo zbog toga što je to pravo prestalo deci, a udova je bila mlađa od 45

godina, odnosno udovac mlađi od 50 godina, može ce se ponovo priznati pravo nakon što ispuni uslove u pogledu godina života propisane ovim zakonom.

Pravo iz stava 1. ovog člana priznaje se od prvog dana narednog meseca kada su ispunjeni uslovi.

Član 237.

Zahtev za ostvarivanje prava na ortopedska i druga medicinsko-tehnička pomagala koja su priznata do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastaviće se.

Član 238.

Pravo na izuzetno mesečno novčano primanje, pravo na posebno mesečno novčano primanje i pravo na izuzetnu novčanu naknadu priznata po propisima koji prestaju da važe stupanjem na snagu ovog zakona, nakon stupanja na snagu ovog zakona ostvarivaće se kao izuzetno mesečno novčano primanje u iznosu 55% od prosečne godišnje zarade (ukoliko domaćinstvo korisnika ostvaruje prihode iz člana 75. stav 1. ovog zakona), odnosno u iznosu 75% od prosečne godišnje zarade (ukoliko domaćinstvo ne ostvaruje navedene prihode).

Član 239.

~~Prvostepeni organ, po službenoj dužnosti, doneće rešenja o prestanku prava, o isplati prava, o usklađivanju iznosa prava, odnosno prevođenju prava, u skladu sa ovim zakonom, u sledećim rokovima od dana stupanja na snagu ovog zakona:~~

~~(...)~~

Član 240.

~~Korisnicima prava iz člana 198. ovog zakona koji nemaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije prestaju ova prava istekom 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.~~

Član 241.

Isplata prava priznatih po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, a koja treba prevesti na ovaj zakon, vršiće se kao akontacija do njihovog prevođenja na odredbe ovog zakona.

Član 242.

~~U postupku prevođenja prava iz člana 239. st. 1. i 3. ovog zakona o kojima se odlučuje i na osnovu nalaza i mišljenja nadležne lekarske komisije pribaviće se nov nalaz i mišljenje lekarske komisije.~~

Član 243.

Rešenje o usklađivanju, odnosno prevođenju prava iz čl. 238. I 239. ovog zakona podleže reviziji. Ako protiv ovog rešenja nije izjavljena žalba, prvostepeni organ koji je doneo to rešenje, izuzetno

~~od roka iz člana 182. stav 2. ovog zakona, dostaviće ga zajedno sa spisima predmeta nadležnom drugostepenom organu u roku koji mu odredi taj organ. U ovim slučajevima revizija i žalba ne odlažu izvršenje rešenja. U postupku revizije, izuzetno od odredbe člana 184. stav 1. ovog zakona, to rešenje se može samo ukinuti i upravna stvar drugačije rešiti ili ukinuti i vratiti na ponovni postupak i odluku.~~

Član 244.

Propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se podzakonski akti doneti na osnovu propisa koji prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko nisu u suprotnosti sa njim.

Član 246.

Radna grupa za izradu nacarta će utvrditi ovaj član kad utvrdi konačni predlog nacarta

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o pravima boraca, vojnih invalida i članova njihovih porodica („Službeni glasnik SRS”, broj 54/89 i „Službeni glasnik RS”, broj 137/04);
- 2) Zakon o pravima civilnih invalida rata („Službeni glasnik RS”, broj 52/96);
- 3) Zakon o finansiranju udruženja boraca oslobodilačkih ratova Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 21/90);
- 4) Zakon o osnovnim pravima boraca, vojnih invalida i porodica palih boraca („Službeni list SRJ”, br. 24/98, 29/98 i 25/00 – SUS I „Službeni glasnik RS”, broj 101/05 - dr. zakon);
- 5) Zakon o zaštiti članova porodice lica na obaveznoj vojnoj službi („Službeni list SFRJ”, br. 18/76);
- 6) Zakon o ostvarivanju zaštite članova porodice lica na obaveznoj vojnoj službi („Službeni glasnik SRS”, br. 9/77, 45/79, 10/84 i 49/89”);
- 7) odredbe čl. 60. i 61. Zakona o utvrđivanju nadležnosti Autonomne pokrajine Vojvodine („Službeni glasnik RS”, broj 99/2009);
- 8) odredbe čl. 1a, 2, 3, 5, 6a, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 18a, 19, 20, 22, 23a i 23b Zakona o osnovnim pravima nosilaca „Partizanske spomenice 1941.” („Službeni list SFRJ”, br. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90);
- 9) odredbe čl. 2a, 3, 4, 6, 7a, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 19a, 20, 21, 23, 24a i 24b Zakona o osnovnim pravima boraca španskog nacionalnooslobodilačkog i revolucionarnog rata od 1936. do 1939. godine („Službeni list SFRJ”, br. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90); 10) odredbe čl. 2, 3, 5, 6, 8, 10a, 10b, 10v, 10d, 11, 12, 12a, 13, 14, 14a, 15, 17. i 19. Zakona o osnovnim pravima lica odlikovanih Ordenom narodnog heroja („Službeni list SFRJ”, br. 67/72, 21/74, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90);
- 11) odredbe čl. 1a, 2, 4, 11. i 11a Zakona o osnovnim pravima lica odlikovanih Ordenom Karađorđeve zvezde s mačevima, Ordenom Belog orla s mačevima i Zlatnom medaljom Obilića

(„Službeni list SFRJ”, br. 67/72, 22/73, 33/76, 68/81, 75/85, 44/89 i 87/89);

12) odredbe čl. 4, 5, 6, 8, 11. i 15. Zakona o boračkom dodatku („Službeni list SFRJ”, br. 67/72, 33/76, 32/81, 68/81, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90);

13) Uredba o načinu ostvarivanja prava pripadnika Jugoslovenske vojske u otadžbini i Ravnogorskog pokreta u oblasti boračko-invalidske zaštite („Službeni glasnik RS”, broj 51/05);

14) Uredba o pravu na mesečno novčano primanje za vreme nezaposlenosti ratnih vojnih invalida od V do X grupe iz oružanih akcija posle 17. avgusta 1990. godine („Službeni glasnik RS”, broj 42/06);

15) Odluka o obrazovanju Komisije za odlučivanje o pravu na izuzetno mesečno novčano primanje („Službeni glasnik RS”, broj 81/05).

Član 247.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.